

M E S E Č N I L I S T O

O B Č I N E Š O Š T A N J

FEBRUAR

PRILOGA
LIST – KULTURA

PREUREDITEV TRGA
BRATOV MRAVLJAKOV
str. 4

OD SRČASTEGA ŠČITA
DO SRČASTIH KAMNOV
str. 7

INTERVJU –
DENIS TRAP
str. 16

PEČAT IN ŽIG TRGA ŠOŠTANJ IZ 18. STOLETJA

ISSN 1581-8373

Poštnina
plačana pri
pošti 3325
Šoštanj

LETO XXIII
ŠT. 2
28. FEBRUAR 2019
3 €

ZVRST	KDAJ	KAJ	KJE	VABI VAS
RAZSTAVA	marec 2019	Ustvarjeno doma 2018: razstava tiskovin	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
RAZSTAVA	marec 2019	Pomlad v vrtcu	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
DELAVNICA	petek, 1. 3., 8. 3., 15. 3., 22. 3., 29. 3., 8.00–10.00	Petkova delavnica – središče na obisku	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
PLANINSTVO	petek, 1. 3., 18.00	Volilni občni zbor PD Šoštanj	Gasilski dom Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
PUST	sobota, 2. 3., 15.00	66. mednarodni karneval Pust šoštanjski	Trg bratov Mravljak	Turistično olepševalno društvo Šoštanj
PUST	nedelja, 3. 3., 16.00	Otroško pustovanje	Hotel Vesna Topolšica	Turistično društvo Topolšica podeželje
SEJEM	ponedeljek, 4. 3., 10.00–18.00	Knjižni sejem	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
REKREACIJA	ponedeljek, 4. 3., 11. 3., 18. 3., 25. 3., 8.00–13.00	Pohod za zdravje – generacije v gibanju	Zbirno mesto pred Občino Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
DELAVNICA	ponedeljek, 4. 3., 10.00–12.00	Izdelovanje rož iz krep papirja	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
GLASBA	torek, 5. 3., 18.30	Podarjeno s pesmijo	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
KRVODAJALSTVO	sreda, 6. 3., 8.00–12.00	Krvodajalska akcija	REKS – Ravne pri Šoštanju	RKS OZ Velenje
DELAVNICA	sreda, 6. 3., 13. 3., 20. 3., 27. 3., 10.00–13.00	Govorim in pišem slovensko, delavnica osnov slovenskega jezika za priseljence	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
PLANINSTVO	sreda, 6. 3., 19.00	Planinski večer – potopisno predavanje	Vila Lučka, Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
GLEDALIŠČE	sreda, 6. 3., 19.00	Komedija Zapornik št. 3 2 3	Kulturni dom Šoštanj	Domen Valič
DELAVNICA	četrtek, 7. 3., 14. 3., 21. 3., 28. 3., 9.00–11.00	Govorim in pišem slovensko, delavnica osnov slovenskega jezika za priseljence	Središče za samostojno učenje Šoštanj	Središče za samostojno učenje Šoštanj
PRAVLJICE	četrtek, 7. 3., 17.00	Ura pravljic	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
MEDITACIJA	četrtek, 7. 3., 17.00	Pozdrav pomladi in življenju	Vila Mayer	Šola zdravja & Jerica Lebar
PLANINSTVO	sobota, 9. 3.	Planinski izlet Cerje (343m) – Trstelj (643 m)	Kras	Planinsko društvo Šoštanj
DELAVNICA	torek, 12. 3., 16.30	Gregorjeve delavnice v domu krajanov	Dom krajanov Topolšica	Turistično društvo Topolšica podeželje
DELAVNICA	torek, 12. 3., 18.00	Gregorjevo – spust Gregorčka	Dom krajanov Topolšica	Turistično društvo Topolšica podeželje
POTOPIŠ	torek, 12. 3., 18.30	Kolumbija	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
PROSLAVA	torek, 12. 3., 19.00	Likovna razstava - 30 let ustvarjanja – Irena Guček	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
GLEDALIŠČE	sreda, 13. 3., 19.00	Komedija Najlepše, najboljše in najbolj slečene	Kulturni dom Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
PRAVLJICE	četrtek, 14. 3., 17.00	Ura pravljic	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
KONCERT	sobota, 16. 3., 19.00	Koncert Klinčeci	Kulturni dom Šoštanj	Skupina Klinčeci in Zavod za kulturo Šoštanj
PREDSTAVA	nedelja, 17. 3., 15.00	Materinski dan in dan žena	REKS – Ravne pri Šoštanju	Kulturno-umetniško društvo Ravne
PLES	torek, 19. 3., 18.00	Srečanje otroških folklornih skupin	Kulturni dom Šoštanj	JSKD OI Velenje in ZKS
MUZEJ	sreda, 20. 3., 18.00	115 let planinskega društva Šoštanj	Muzej usnjarstva na Slovenskem, Šoštanj, Muzej Velenje	Muzej usnjarstva na Slovenskem, Šoštanj, Muzej Velenje in Planinsko društvo Šoštanj
PRAVLJICE	četrtek, 21. 3., 17.00	Pravljčna joga	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
KONCERT	petek, 22. 3., 18.00	Spomladanski koncert ob materinskem dnevu	Kulturni dom Šoštanj	Pihalni orkester Zarja
PLANINSTVO	sobota, 23. 3.	Planinski izlet z naravovarstveno vsebino	Odhod z AP postaje Šoštanj	Planinsko društvo Šoštanj
PREDSTAVA	ponedeljek, 25. 3., 18.00	Kavarna ob materinskem dnevu	Dom krajanov Topolšica	Turistično društvo Topolšica podeželje
FILM	torek, 26. 3., 18.30	Basist in njegova zgodba o potopljeni vasi	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
PREDSTAVITEV	sreda, 27. 3., 19.00	Galerijski večer z ...	Mestna galerija Šoštanj	Zavod za kulturo Šoštanj
PRAVLJICE	četrtek, 28. 3., 17.00	Pravljčna meditacija za otroke z Janjo in medvedkom Tapkom	Mestna knjižnica Šoštanj	Mestna knjižnica Šoštanj
MUZEJ	četrtek, 28. 3., 18.00	Klepert pod Pustim gradom	Muzej usnjarstva na Slovenskem, Šoštanj, Muzej Velenje	Muzej usnjarstva na Slovenskem, Šoštanj, Muzej Velenje
GLEDALIŠČE	petek, 29. 3., 20.00	Uspešnica Razočarana gospodinja pri seksologu	Kulturni dom Šoštanj	Zimske urice

Šport

Kultura in umetnost

Splošno

Napovednik prireditve je objavljen v reviji List, v časopisu Naš čas in na spletnem portalu [Šoštanj.info](http://www.sostanj.info) (<http://www.sostanj.info>).

Podatke o prireditvah pošljite na elektronski naslov: prireditve@sostanj.net

Zavod za kulturo Šoštanj

Šoštanj.info
<http://sostanj.info>

MUZEJ USNJARSTVA
NA SLOVENSKEM
KNJIŽNICA VELENJE
KNJIŽNICA ŠOŠTANJ

OBČINA ŠOŠTANJ

KAZALO

**REVIJA ZA KULTURNA
IN DRUGA VPRAŠANJA
OBČINE ŠOŠTANJ IN ŠIRŠE**

Napovednik	2
Naša občina	4
Iz zgodovine	7
Naša društva	11
Glasba	15
Dogodki in ljudje	17
Cerkev	19
Šola in vrtec	20
Hudomušnica	22
Razvedrilo	23

Izdaja

Zavod za Kulturo Šoštanj,
Trg Svobode 12, 3325 Šoštanj,
zanj Kajetan Čop, direktor.
Izdavanje Lista finančno omogoča
Občina Šoštanj, zanjo Darko Menih,
župan.

Odgovorni urednik

Jože Volk

Vodenje redakcije

mag. Milojka B. Komprej

Jezikovni pregled

Jože Volk

Oblikovanje, prelom strani

Media Center, Marko Gorjup s. p.

Tisk

Grafika Gracer d. o. o.

Naklada

600 izvodov

Kritične pripombe na vsebino ali obliko

Lista bodo dosegle svoj namen
le, če jih boste posredovali s kratkim
sporočilom na e-naslov
list.revija@gmail.com.

Vse sodelavce prosimo, da prispevke
za **LIST št. 3/2019** pošljete najkasneje
do 15. marca 2019 na elektronski
naslov list.revija@gmail.com.

Foto naslovnice – Steiermärkisches
Landesarchiv, Graz, ©Berivka

POZDRAV POMLADI IN ŽIVLJENJU

Kdaj: **Četrtek, 7. 3. 2019, ob 17.00**

Kje: **VILA MAYER, Šoštanj**

Šola zdravja Šoštanj in Jerica Lebar – Dušni atelje vas vabimo, da skupaj pozdravimo pomlad!

Ob nežnih, božajočih zvokih starodavnih inštrumentov in kristalnih skled se bomo sprostili, napolnili s svežo življenjsko energijo in tako z mirom in radostjo v srcu vstopili okrepljeni v čas sonca in zemlje.

Lepo vabljeni, da se nam pridružite – ženske, mamice, dekleta, si vzamete čas zase in za sproščeno druženje!

Dogodek je brezplačen – vse, kar potrebujete, je le vaš čas!

Zelo veseli vas bomo!
Šola zdravja & Jerica Lebar

NAŠA OBČINA

Preureditev Trga bratov Mravljakov kot območje prijaznega prometa

Občina Šoštanj je v februarju 2017 sprejela Celostno prometno strategijo (CPS), na podlagi katere je nadgradila pristop k urejanju prometa v bolj celostnega in usmerjenega k izboljšanju pogojev na področju hoje, kolesarjenja, javnega potniškega prevoza, motoriziranega prometa in povezane Šaleške doline. Nabor ukrepov CPS je pripravljen tako, da njihovo izvajanje vodi k dvigu kakovosti bivanja v občini Šoštanj. Eden izmed ukrepov, ki jih je občina predvidela v CPS, je tudi preureditev Trga bratov Mravljakov s pripadajočimi pasażami.

Trg bratov Mravljakov je historično trško jedro Šoštanja in je v celoti zavarovano kot nepremična kulturna dediščina in je kot tako pomembno v smislu zgodovinskega elementa v mestu. Kljub dotrajanosti nekaterih objektov in prevladi motoriziranega prometa še izkazuje karakter zgodovinskega značaja. Trenutno na Trgu bratov Mravljakov poteka motorni promet, trg pa se uporablja kot parkirna površina. V osrednjem delu je na vzhodni strani ceste urejenih 13 parkirnih mest in 1 parkirno mesto za

invalide, na zahodnem delu pa je nanizanih še 15 parkirnih mest. V osrednjem delu trga stoji med parkirišči in objekti na večjem podstavku kip Marije, ki je bil pred leti s prvotne lokacije premaknjen na rob trga. Kip Marije je postavila družina Woschnagg kot varovalni simbol pred poplavami in ima kot tak zgodovinsko noto in je vedutna značilnost trga. Fasade objektov in urbana oprema so v precej slabem stanju. Obe pasaži proti zahodu sta neurejeni, neosvetljeni in s tem nevarni.

V preteklem letu je Ministrstvo za infrastrukturo razpisalo Javni razpis za sofinanciranje ukrepov

MATEJA KUMER

trajnostne mobilnosti. Občina Šoštanj je s pomočjo prostorskih načrtovalcev – Birojem Skiro in Zavodom za varstvo kulturne dediščine ter v sodelovanju Komunalnega podjetja iz Velenja pripravila projekt »Preureditev Trga bratov Mravljakov kot območje prijaznega prometa«.

Veseli in ponosni smo, da je bil projekt sprejet in je med 23 prijavljenimi slovenskimi občinami prejel najvišji finančni delež sofinanciranja – 817.000,00 EUR.

Pogled iz smeri Kajuhovec proti trgu

Pogled na prireditveni prostor

Za predviden projekt in ureditev trga bo Občina Šoštanj sama še dodatno namenila v proračunu okoli 400.000,00 EUR lastnih sredstev.

Prenova trga se bo pričela v tem letu in se bo skladno z razpisanimi vsebinami izvajala kot en projekt, »operacija za izboljšanje infrastrukture za pešce«, znotraj katerega bosta izvedena dva ukrepa:

- Ukrepanje 1 – Skupni prometni prostor,
- Ukrepanje 2 – Pločniki in peš povezave.

V starem mestnem jedru na Trgu bratov Mravljakov se bo vzpostavil atraktiven prostor v obliki razširitive površin za pešce in uvedbe skupnega prometnega prostora (ang. shared space).

Skupni prometni prostor je javni prostor oziroma prometna površina, na primer ulica ali trg, kjer ni delitve glede na različne uporabnike prostora oziroma motorizirane in nemotorizirane udeležence v prometu, na primer na vozne pasove in pločnike, temveč vsi udeleženci souporabljajo vso površino, pri čemer imajo pešci prednost.

Trške površine bodo zopet namenjene igri, druženju in hkrati tudi uživanju ob bogati arhitekturi trga. Na ta način bodo priložnost dobila tudi lokalna podjetja, ki bodo s svojo ponudbo oživila trg in mlade družine z otroki ter nenazadnje tudi turisti. Gre za eksperimentalni projekt, na podlagi katerega se bodo lahko v prihodnje še kvalitetneje oblikovale ustrezne vsebine.

Cilj operacije je trajnostni način mobilnosti pripeljati v najožji center mesta in v tem okviru nadgraditi obstoječ sistem peš ter kolesarskih povezav, parkirna mesta pa iz starega mestnega jedra popolnoma umakniti. Na ta način se bo vzpostavilo kvalitetno urbano okolje, ki bo prebivalcem omogočalo višjo kakovost bivanja in jih hkrati nagovorilo k pogostejšemu izboru hoje kot potovalnega načina. Povečala se bo atraktivnost mesta, ki bo pripomogla k trajnostnemu razvoju mestnega naselja.

Ker pa se zavedamo, da sama prometna in infrastrukturno urbana ureditev ni dovolj, da trg zaživi,

je v letu 2018 župan, gospod Darko Menih, s Sklepom ustanovil aktivno skupino, ki se ukvarja z vsebinsko oživitvijo starega jedra trga.

Skupina je bila v preteklem letu zelo aktivna in je priredila štiri odmevne dogodke, v katere so bili vključeni prebivalci trga in vsi že aktivni deležniki, ki ustvarjajo v tem prostoru. Naloga skupine je, da v prihodnje pripravi temelje za vzpodbudno in privlačno okolje bodočih ustvarjalcev vsebin na trgu. Poleg opisanega projekta bo Občina Šoštanj začela z izvajanjem urejanja območja v zaledju trga, kjer sta predvidena gradnja stanovanjskega objekta za mlade družine in ureditev parkirišča, ki bo nadomestilo parkirna mesta, ki so danes na trgu.

V zavedanju, da se moramo za te korake prenove potruditi vsi, verjamemo, da bomo v prihodnje imeli v trškem jedru varen promet, lepšo in vsebinsko pestro ponudbo, ki bo privlačna tako za občanke in občane Šoštanja ter vse obiskovalce našega lepega mesta.

Tlorisni pogled predvidene prostorske in urbane rešitve

66.
mednarodni karneval

Pust Šoštanjski

2. 3. ob 15. uri

PO KARNEVALU BO MAŠKARADA V
ŠPORTNI DVORANI ŠOŠTANJ Z ANSABLOMA:

**BREZ
VSTOPNINE!**

ANSAMBEL SMEH VRIJEME LJUBAVI

Brezplačni šoštanjski avtobus od Topolšice do Podkraja

TJAŠA REHAR

Občina Šoštanj bo z marcem ponovno uvedla brezplačni avtobus.

Od 1. marca 2019 do predvidoma 31. 12. 2019 se načrtuje brezplačni avtobus za uporabnike redne avtobusne linije na relaciji Topolšica–avtobusna postaja Šoštanj–Podkraj pri Velenju, in sicer ob naslednji terminih: vsak teden ob delovnikih (od ponedeljka do petka) z odhodom iz Topolšice ob 9:12, 10:12, 16:12, 17:12 in odhodom iz Podkraja ob 10:32, 11:32, 17:32, 18:32.

Prevoze bo opravljalo podjetje NOMAGO.

Na spletni strani Občine Šoštanj www.sostanj.si je objavljen Javni razpis za dodelitev nepovratnih finančnih sredstev za izgradnjo malih komunalnih čistilnih naprav v občini Šoštanj za leto 2019.

Prijavitelje opozarjamo, da morajo za sredstva po tem razpisu, ki bodo izplačana v l. 2019, do 30. 11. 2019 na Občino Šoštanj, dostaviti zahtevek za dodelitev sredstev in vse priloge, prijavo na razpis pa morajo prijavitelji oddati pred tem datumom (nekje do konca avgusta 2019).

SPOŠTOVANE OBČANKE IN OBČANI!

VABIMO VAS, DA OBIŠČETE SREDIŠČE ZA SAMOSTOJNO UČENJE ŠOŠTANJ, KJER VAM NUDIMO VELIKO BREZPLAČNIH VSEBIN:

- UČENJE OSNOV SLOVENSKEGA JEZIKA ZA PRISELJENCE
- UČENJE OSNOV DELA Z RAČUNALNIKOM ALI PAMETNIM TELEFONOM
- UČNA POMOČ, SEMINARSKE NALOGE ...
- POMOČ PRI IZPOLNJEVANJU OBRAZCEV, LISTIN, PISANJU PROŠENJ ...
- REKREACIJSKI POHOD VSAK PONEDELJEK

V 1. NADSTROPJU OBČINE ŠOŠTANJ VAS PRIČAKUJEMO VSAK PONEDELJEK, SREDO, ČETRTEK IN PETEK OD 8:00 DO 16:00.

TELEFON: 05 994 70 30 (Marjana)
E-NASLOV: ssusostanj@lu-velenje.si

DOMEN VALIČ
V SMRTO RESNI KOMEDIJI
ZAPORNIK
ŠT. 3.2.3.
6. 3. 2019 OB 19H
KULTURNI DOM ŠOŠTANJ

VSTOPNICE: PRODAJNA MESTA MOJEKARTE.SI
BENCINSKI SERVISI IN TRAFIKE
CENA VSTOPNIC: 12EUR V PREDPRODAJI IN
15 EUR NA DAN DOGODKA

VALIČ & TEATER

IZ ZGODOVINE

Od srčastega štita do srčastih kamnov

Prispevek k poznavanju šoštanjskega grba

Pečat trga Šoštanj (18. stoletje) in grb na njem, očiščen okrasja.

Pa začnimo enkrat s sliko: tole je pečat Šoštanja iz 18. stoletja. Odmislite pikčasti rob in volutaste okraske. Ostane srčast grbovni štít, v njem so trije neobdelani kamni in napis. Nobenega hriba, nobenega orla. Kako je prišlo od te risbe do sedanjega grba? Od srčastega štita do srčastih kamnov?

Sedanji grb Občine Šoštanj kopira risbo iz knjige Štajerski krajevni grbi (Steirische Ortswappen, 1954). Grbe v njej je akademski slikar in grafik Ludwig Kobel iz Gradca NA NOVO in PO SVOJE naslikal po starih virih. Sam pripoveduje, kako ga je k monumentalnemu delu leta 1942 nagovoril dolgoletni direktor Štajerskega deželnega arhiva v Gradcu, dr. Ignaz Nöšlböck. Po smrti dr. Nöšlböcka je zgodovinske podatke o krajih, zajetih v knjigi, preveril in dopolnil prof. dr. Hans Pirchegger. Grb Šoštanja je obdelan na straneh 284, 285. Po uvodnih zgodovinskih noticah o trgu piše o grbu: »Odtis pečata na pogodbi, sklenjeni med sodnikom in svetom trga ter gospostvom 27. februarja 1756, kaže sledeči trški grb: V razklatnem [= vertikalno deljenem] ščitu spredaj [= na levi/heraldično desni strani] polovični črni, rdeče oborožen [= z rdečim kljunom in kremplji] in rdečejezičen orel, rastoč iz sredinske linije [am Spalt], zadaj [= na drugem polju] v srebru na zelenem hribu trije rdeči, 1 : 2 [en zgoraj, dva spodaj] razpostavljeni (lepi) kamni v obliki src.«

Kaj smo torej izvedeli? Da je avtor risbe, ki se danes uradno uporablja kot šoštanjski grb, avstrijski akademski slikar (imenovan tudi »slikar grbov«) Ludwig Kobel in da je ta risba nastala v času 1942–1954. V današnjem grbu so izpuščene podrobnosti na desni strani originalne risbe, pri kamnih.

Torej risba sedanjega grba nikakor ni iz leta 1756, takrat je nastal ODTIS PEČATA – droben pečat je imel gotovo dosti manj detajlov kot sedanja risba in seveda ni bil v barvah. Kako je lahko torej slikar podrobno videl npr. to, da so orlovi kremplji in jezik rdeči ... Očitno je uporabljal tudi druge vire (Siebmacher (1885, 1:102) in Widimsky (1864, 44) sicer navajata, da je orlovo »orožje« zlato). Kobel se omenja

tudi kot heraldik in je sodeloval pri kreiranju novih grbov, npr. za Poppendorf, Trieben in Sv. Katarino na Lamingu.

Z razvojem šoštanjskega grba se je ukvarjal leta 1975 Božo Otorepec – v arhivu Vlada Kojca je ohranjeno Otorepčev pismo Viktorju Kojcu, iz katerega povzemam bistvene navedke:

»Kar se tiče samega grba trga Šoštanj sem mnenja, da je bil prvotni grb kraja tako imenovani 'govoreči': to je grb, v katerem je bila taka slika, ki je 'govorila' o imenu kraja. V primeru Šoštanja, katerega nemško ime je bilo Schönstein, so bili to prvotno trije lepo v kocko klesani kamni, postavljeni tako, da je na dveh spodnjih stal zgoraj tretji kamen in je tako podoba 'govorila' o imenu kraja: schöne Steine t. j. lepi kamni. Tak grb Šoštanja je ohranjen na originalnem pečatniku trga, ki je še danes ohranjen. Na trškem pečatniku iz leta 1606 pa so ti klesani ('lepi') kamni bili že bolj okroglaste oz. ovalne oblike in se končno spremenili v delu Kobel-Pirchegger, Steirische Ortswappen, str. 284 v tri rdeča srca (!!!), kar je posnemal tudi vaš risar grba na spominskem ovitku. Sami tržani Šoštanja so leta 1763 poročali, da je v njihovem trškem pečatu polovica orla in trije »adlersteine«, ker jim že takrat ni bilo več jasno, da gre v njihovem primeru za tako imenovani 'govoreči grb', kajti 'orlovi kamni' ne pomenijo ničesar, so jih pač nekako skušali spraviti v zvezo s polovico orla v grbu. Kdaj je prišla k prvotnemu 'govorečemu grbu' tj. trem 'lepim kamnom' še tista polovica orla in v kakšni zvezi, žal ni nič znanega. Ker je ta polovica orla že na trškem pečatu oz. grbu iz

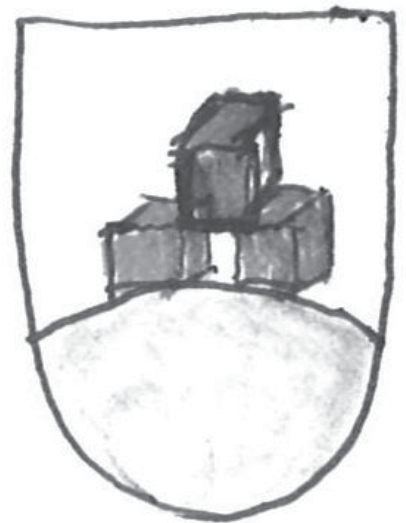
ROK POLES

1606, smemo domnevati, da se je to zgodilo v 16. stoletju.

Čeprav se omenja Šoštanj kot trg že v 14. stoletju in privilegiji iz 15. stoletja, žal ni ohranjen noben starejši trški pečat od tistega iz 1606. leta.

Menim torej, da bi bilo treba v primeru, da se odločite obdržati stari grb trga Šoštanja, na vsak način popraviti desno polovico tako, da bi bili na zelenem griču postavljene tri kamnite kocke tj. 'lepi kamni' za 'Schöne Steine'; kajti sedanja tri rdeča srca so brez vsakega smisla.«

Ob zapisu je tudi prostoročna skica – poskus rekonstrukcije prvotnega trškega grba.

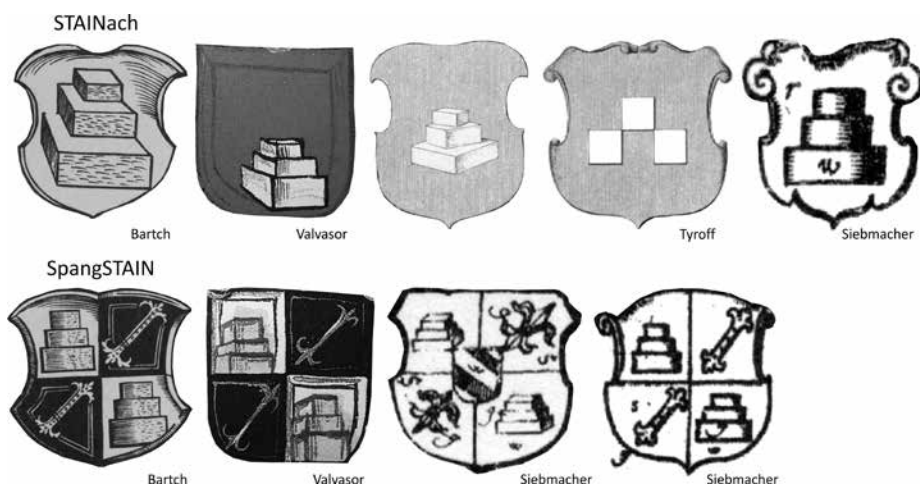
Božo Otorepec, skica: poskus rekonstrukcije prvotnega grba trga Šoštanj. Iz arhiva Vlada Kojca.

V arhivu Vlada Kojca je tudi dopisnica z Otorepčevim pojasnilom, da »se hrani pečatnik trga Šoštanja iz 16.–17. stoletja v zbirki pečatnikov Deželnega arhiva v Gradcu«.

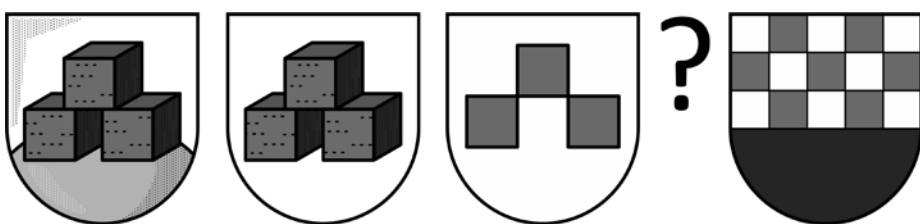
Rekonstrukcijo dr. Otorepca laže razumemo, če si ogledamo še dva govoreča grba, ki – podobno kot Šoštanj – izhajata iz besede kamen (nemško Stein): grba STAINach in SpangSTAIN. Upodobitve so zbrane iz grbovnih knjig Bartcha, Valvasorja, Tyroffa in Siebmacherja in lepo kažejo heraldično značilnost, da grb ni definiran z risbo ampak z opisom (blazonom): isti opis različni umetniki različno upodobijo. Kamni so enkrat prikazani s te, drugič z druge strani; enkrat od zgoraj, drugič od spodaj – so pa res vedno kubični, ostrorobo ortogonalno obklesani.

Mini ekskurz: Nekoliko se velja pomuditi še pri upodobitvi grba Stainach pri Tyroffu: tu so kamni ponazorjeni ploskovito, v strogem stranskem pogledu = samo s kvadrati in se vrhni kamen le na vogalih dotika spodnjih dveh, ki ga nosita: nerealna upodobitev, ki spominja na izsek iz šahovnice. Prav šahovnica v rdeči in beli/srebrni barvi pa je del domnevnega prvotnega grba šoštanjskih gospodov (Ravnikar, 2011a, 45). Mikavna špekulacija, da bi obstajala povezava obeh grbov ...

Primeri govorečih grbov, ki – kot šoštanjski – izhajata iz besede kamen/Stein.

Bi z likovno redukcijo motiva treh lepih kamnov morda lahko prišli do povezave z domnevni prvotnim grbom gospodov Šoštanjskih?

Pri Schmutzu (1822) je hrib pod kamni šrafiran z rastočimi diagonalami, kar v heraldiki zaznamuje purpurno barvo. Pri Kaiserju (1830) je hrib šrafiran s padajočimi diagonalami, kar je v heraldiki zelena barva. Imamo pri Schmutzu morda ostanke prvotne barvne sheme = beli kamni na purpurni/rdeči podlagi? Ali pa gre za »serijsko napako«, ker je tudi pri drugih grbih v Schmutzu, kjer bi pričakovali zeleno, purpurna šrafura? Je »podlaga« prvotno pomenila celotno prazno grbovno polje, pri kasnejših upodobitvah pa so slikarji »podlago« razumeli/narisali kot hrib? Tudi kamni v grbih Stainach in Spangstain so svetli, beli (srebrni) in rumeni (zlati), kar se sklada z naravno barvo kamnov. V pečatu, s katerim smo začeli zapis, ni nobenega hriba, samo kamni.

V arhivu Vlada Kojca je tudi zapis, ki ga je na temo šoštanjskega grba za Grboslovno, rodoslovno, zastavoslovno društvo Heraldica slovenica napisal predsednik F. Valt Jurečič 5. 9. 1995. Med drugim piše: »V predstavljenem grbu je desna stran [z orlom] značilna za avstrijsko monarhično heraldiko /.../, iz obdobja heraldičnega romantizma, kakršen se je preko dunajskega dvora pri nas uveljavil po letu 1870, heraldično seveda povsem sprejemljiv, ker je v skladu z restituirano heraldiko, ki uveljavlja poznogotske umetniške norme. Leva polovica grba [s kamni] heraldično ni razumljiva in ker je ni moč blazonirati, ni sprejemljiva, akoravno je v ustreznih barvah /.../«

Grb Šoštanja najdemo upodobljen v historično topografskem leksikonu Štajerske Carla Schmutza (1822), pod upodobitvijo trga v Stari Kaiserjevi suiti (ok. 1830) in v Grbih krajev avstrijskega cesarstva – tam Widimsky (1864, 44) piše, da je bil pod Friderikom grofom Celjskim leta 1436 Šoštanj že trg in je imel v grbu spredaj na zlatem polovičnega črnega orla z zlatim orožjem, naslonjenega na delilno linijo štita, zadaj v srebru zelen hrib, na

njem pa zgoraj na kupu tri rdeča srca, dve spodaj in eno na vrhu.

Dr. pl. Hartmann-Franzeshuld (1871, CXLII) je ta zapis komentiral, da ne razume, kako je lahko Widimsky mislil, da so v šoštanjskem grbu zares rdeča srca, ko pa že ime kaže, da so to trije kamni eden vrh drugih dveh. Morda je tega kriva slaba upodobitev pri Schmutzu. Graški Joanneum poseduje pečatnik trga (na štitu spredaj polovični orel, zadaj trije kamni) in žig trške občine, na katerem so vgravirani samo trije kamni na griču, in sicer kot 'lepi kamni', upodobljeni dosledno pravilno kristalinično, brez podobnosti s srčaste oblike. Avtor je objavil tudi risbo pečata in žiga.

Risba pečata je bila objavljena tudi v »Listih za starejšo sfragistiko« (1878, str. XIII, tabla 26 fig. 2) s podatki, da je premer pečatnika 24 mm, da je iz 18. stoletja, da je v grbovnem polju ovalni, spodaj koničast štيت z okrašenim okvirjem, deljen [?], v njem trije kamni drug vrh drugega, nad štitom: G.M.S.S.

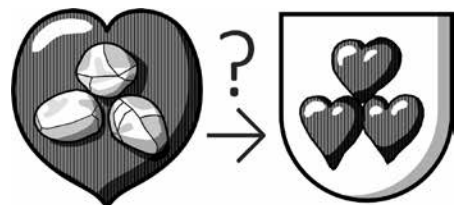
Inventar zbirke v Štajerskem deželnem arhivu (Gänsler, str. 150) navaja, da je ovalni pečatnik železen in meri 25:23 mm, medeninasti žig pa je premera 28 mm. Dr. Dr. Peter Weisflecker, LLM MAS MA, iz Štajerskega deželnega arhiva je potrdil, da se oba predmeta nahajata v njihovi t. i. Typarsammlung (zbirki odtiskoval?) pod številka 181 in 182.

Datacija pečata in žiga v 18. stoletje dokazuje, da se je še v 18. stoletju uporabljal (tudi) grb brez orla. Kaj pa napis? Se GMSS bere kot Gemeiner Markt Schön Stein ali kot Gemeiner Markt Schönstein Siegel?

Zgodba o kamnih/srcih se je ponovila v Siebmacherjevi grbovni knjigi (1885, 1:102, risba tabla 133): v besedilu advokata Gautscha, ki je v prvem delu zbirke 'Krajevni grbi' znotraj

gigantske Siebmacherjeve kolekcije (indeks obsega 137.000 enot!) obdelal segment besedila s Šoštanjem, piše, da je v polju za orlom »zelen hrib, na konici katerega so druga vrh druge v trikotniku 2.1 postavljene tri rdeče SVEČE na srebru.« V drugem zvezku je napako v dodatku popravil L. Clericus, da bi se »namesto 'sveče', moralo glasiti 'srca' [nemško: Kerzen – Herzen], pa tudi gotovo niso srca, ampak kamni, govoreči lepi kamni« (1885, 2:327).

Napaka, ki je nastala bodisi avtorju pri pisanju bodisi v tiskarni pri postavljanju besedila knjige, odlično pokaže, kako je zaradi drobnih napak v zapisih (ena napačna črka lahko spremeni pomen besede) in branju/razumevanju opisov grbov lahko skozi stoletja prišlo do zmede z barvami in liki v grbih – na primer, da se bi lahko opis: »ščit srčasti, trije kamni, srebrno/rdeče« spremenil v: »ščit, srčasti trije kamni, rdeče/srebrno«. Kje je sploh razlika?

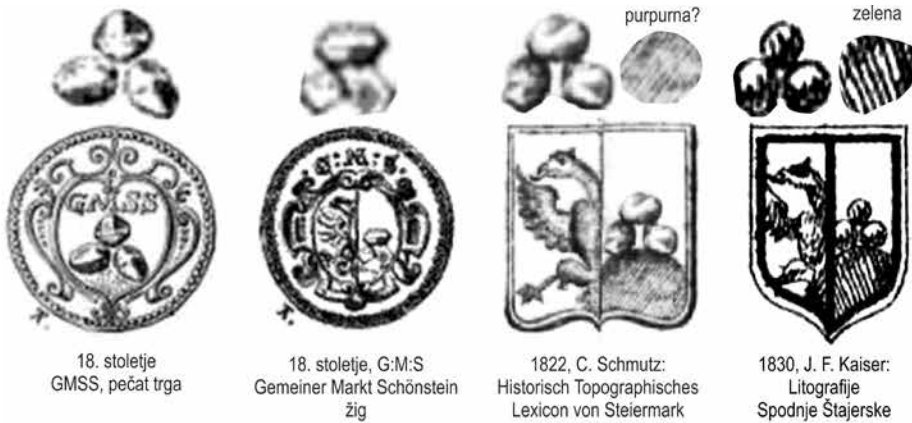
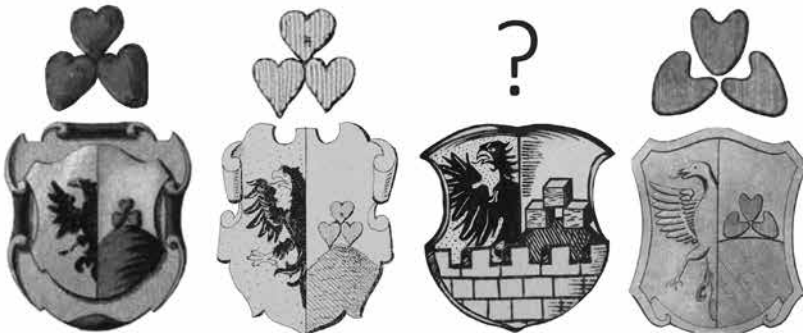
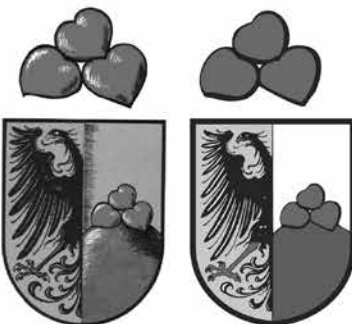

Različno branje zapisa iz besed »ščit srčasti trije kamni rdeče srebrno« lahko da dva povsem različna grba. Se je srčasta oblika štita spremenila v srčaste kamne? In za sabo potegnila inverzijo barv, ki so logično sledile naravni barvi predmeta (beli kamni – rdeča srca)?

Upodobitvi šoštanjskega grba pri Schmutzu (1822) in Kaiserju (1830) kažeta kamne, ki nimajo srčaste oblike. Srca nastopijo z Widimskyjem (1864). Dr. Tone Ravnikar (2011, 12) piše, da je leta 1911, ko je Šoštanj postal mesto, dobil tudi pravico uporabljati grb, dopoljen z mestnim obzidjem s petimi cinami. Bodisi da se tovrstni grb ni prijel ali so na to pozabili – leta 1931 je bil ob predstavitvi 'Šoštanja – metropole Šaleške doline' objavljen grb, po risbi in obliki štita močno podoben tistemu od Widimskyja. Isti kliše je najbrž uporabil tudi Hribernik v zgodovini mesta Šoštanja, tak grb je bil na fasadi gasilskega doma. No – roko na srce – risba te variante grba res ni najbolj veščja, orel deluje bolj kot povožen piščanec ... Zato ni presejnetljiva fascinacija ob »odkritju« historizirajoče risbe grba, ki jo je napravil Ludwig Kobel – čeprav je nastala sredi 20. stoletja, vendar do potankosti ustreza romantičnim predstavam, kako naj bi izgledal »pristen star« grb: večše stilizirani orel je strašen in mogočen, elegantno izrisan do potankosti; lepo napihnjena gladka srca se bleščijo vrh sočno zelenega hriba ... Servirano na pladnju – idealno za grb nove občine.

Vmes se je leta 1936 zgodilo nekaj, kar na prvi pogled nima s problematiko šoštanjskega grba nobene zveze: kot zaščitni znak mineralne vode Radenska so uvedli tri srca (avtor Milko Bambič iz Trsta). Rezultat vsečne propagandne sintagme »Radenska tri srca« je ob milijonih prodanih litrov priljubljene mineralne vode to, da so tri srca (ki so bila od druge polovice 19. stoletja atribut iz šoštanjskega grba) v slovenskem prostoru danes asociativno povsem zacementirana in zlita z Radensko. In zato precej neuporabna kot identifikacijski element Šoštanja.

18. stoletje
GMSS, pečat trga18. stoletje, G:M:S
Gemeiner Markt Schönstein
žig1822, C. Schmutz:
Historisch Topographisches
Lexicon von Steiermark1830, J. F. Kaiser:
Litografije
Spodnje Štajerske1864, W. R. Widimsky:
Städte-
wappen
des Österreichischen
Kaiserstaates1885, J. Siebmacher's
großes und allgemeines
Wappenbuch1911, ob podelitvi
mestnih pravic
dodana zidna krona
(fiktivna risba R. P.)1931, Ilustrirani Slovenec,
1932, F. Hribnik:
Mesto Šoštanj1954, Kobel, Pirchegger:
Steirische Ortswappen1995, Odlok o grbu
in zastavi
Občine Šoštanj

*Kronološko razvrščene upodobitve šoštanj-
skega grba, izpostavljeni sta oblika treh
kamnov in šrafura = barva hriba.*

*Ikonična etiketa mineralne vode Ra-
denska, ki temelji na likovnem motivu
treh src.*

In za konec? Morda trije poudarki iz ostre kriti-
ke, ki jo je o knjigi, iz katere izhaja sedanja risba
šoštanjanskega grba, napisal Josef Kraßler (1956),
avtor Štajerskega grbovnega ključa (Steirischer
Wappenschlüssel):

- da je lahko slika grba dobra slika, ni pa vedno
tudi dober grb – grb mora biti predvsem PRAVI-
LEN, ni tako zelo važno, ali je tudi lep (str. 37);
- da grbu daje sijaj STAROST, ne pa množičnost
figur in polj v njem (str. 38);
- da je idealni grb tisti, ki je tako enostaven, da se
ga da opisati s samo ŠESTIMI besedami (str. 61).
Začeli smo z grbom s starega šoštanjanskega pe-
čatnika: srčasti ščit, rdeči kamni (1 : 2) na srebru
(ali morda: srebrni kamni na rdečem?) = 6 besed.
Končujemo z opisom grba v občinskem Odloku
(1995): »Grb občine Šoštanj ima obliko črno ob-
robljenega ščita. Razmerje velikosti je 4 enote
v širino in 5 enot v višino. Širina obrobe je 1/40
širine grba. Grb je navpično razdeljen na dve ena-
ko veliki polji. V levem polju, gledano od spredaj
(heraldično desno), je na zlatem ozadju polovica

črnega orla z rdečim orožjem. V desnem polju,
gledano od spredaj (heraldično levo), je na srebr-
nem ozadju do polovice visok zelen hrib, na vrhu
katerega so složeni trije srčeliki – 'lepi kamni' –
rdeče barve. Srčeliki so približno enako veliki in
postavljeni v trikotnik (v razmerju 1 : 2) = približ-
no 90 besed.

*Upamo tvegati in reči, da je bil nekoč (ne na
samem začetku naselbine) šoštanjski grb
približno takšenle?*

Reference
Blätter für Ältere Sphragistik. Dr. Karl Lind. K. K. K. Central-Commission zur
Erforschung und Erhaltung der Kunst und Historischen Denkmale, Dunaj 1878.
Gänsler, Gerald: Inventar der Typensammlung des Steiermärkischen Landesar-
chivs, spleet.
Pl. Hartmann-Franzeshuld, dr. Ernst: Über Städte- und Widimsky's Werk
Städte- und Wappen des Österreichischen Kaiserstaates. V: Mittheilungen der K. K.
Central-Commission zur Erforschung und Erhaltung der Baudenkmale. Letnik
XVI, Dunaj 1871.
Kaiser, Joseph Franz: Litografirane podobe slovenještajerskih mest, trgov in
dvorcev (Stara Kajsersjeva suita), Graz 1824-1833.
Kobel, Ludwig, Pirchegger Hans: Steirische Ortswappen einschließlich jener
der ehemaligen Untersteiermark. Graphischer Großbetrieb Alfred Wall, Graz
1954.
Kraßler, Josef: Heraldische Mängel im neuen Ortswappenbuch von Kobel/
Pirchegger, Mitteilungen des Steiermärkischen Landesarchivs 6, spletna stran
Landesarchiva, 1956.
Odlok o grbu in zastavi Občine Šoštanj. V: List Občine Šoštanj, 22. 6. 1995.
Ravnikar, Tone: 100 let mesta Šoštanj. Krajevna skupnost Šoštanj, Šoštanj 2011.
Ravnikar, Tone: Zgodovina Šoštanja I. Krajevna skupnost Šoštanj, Šoštanj
2011a.
Schmutz, Carl: Historisch Topographisches Lexicon den Steyermark. Graz 1822.
J. Siebmacher's großes und allgemeines Wappenbuch in einer neuen, voll-
ständig geordneten und reich vermehrten Auflage mit heraldischen und histo-
risch-genealogischen Erläuterungen. Zwezdek 1, oddelek 4: Städte- und Wappen, 1. in
2. del. Bauer und Raspe, Nürnberg, 1885.
Tyroff, J. A.: Wappenbuch des österreichischen Monarchie, 1831-1868. com-
mons.wikimedia.
Valvasor, Janez Vajkard: Opus insignium armorumque, Ljubljana 1993. Slike
grbov: Jernej Ramschissl.
Dr. Dr. Weistflecker, Peter: Pismo Špeli Poles, ABT03-LA-8497/2019-2, Wappen
bzw. Siegel/Šoštanj/Schönstein z dne 15. 1. 2019 (poslano po elektronski
pošti).
Widimsky, Vincenz Robert: Städte- und Wappen des Österreichischen Kaiserstaates.
Cesarsko kraljeva dvorna in državna tiskarna, Dunaj 1864.
Zahn, Josef: Steiermärkisches Wappen-Buch von Zacharias Bartsch 1567, Graz,
Leipzig 1893.

Pečat in žig trga Šoštanj iz 18. stoletja

Foto Steiermärkisches Landesarchiv, Graz, ©Bertvka

Partizana trga Šoštanj

Ne, ni tipkarska napaka. In tudi ni o partizanih med narodnoosvobodilnim bojem. Partizana je oblika sulice. Kot npr. helebarda. Je izpeljanka trizoba, kjer je osrednji list dolg in raven, z obojestranskim rezilom, stranska vrhova pa sta kratka in zavita v ušesi. Uporabljali so jo med 15. in 18. stoletjem. Že v 16. se je razvila v predvsem paradno, ceremonialno orožje, tudi oficirsko znamenje (šponton). Bila je slavnostno orožje osebnih straž knezov, pri katerih je njena simbolna in reprezentančna vloga prevladala nad obrambno: dodali so ji dekorativni oplet z resami, na sijajno spolirana rezila vrezali grbe, okraske in napise ter jih pozlatili.

Primeri ceremonialnih partizan: knezoškofa kardinala grofa Lamberga; garde Augusta Wilhelma, kneza Braunschweig-Lüneburg; švicarske garde kralja Friderika Avgusta Saškega. Splet.

Naša zgodba se pravzaprav začne z objavo v sedmem zvezku Sporočil zgodovinskega društva za Štajersko leta 1857, str. 38, pod zaporedno številko 565: da je trg Šoštanj za Umetnostno in zgodovinsko zbirko društva prispeval eno partizano.

Ok, nič posebno novega – umetniški in zgodovinski predmeti iz naših krajev so stoletja romali v avstrijske muzeje in zbirke ... Vprašajmo se raje: kaj je trg Šoštanj počel s tole eno partizano? Očitno je leta 1857 niso več potrebovali. In očitno so se še zavedali njene posebne vrednosti in jo osveščeno oddali v zgodovinsko zbirko. Je bila nekdanj rekvizit katerega od občinskih uradnikov?

Pomaga nam opis obhoda trškega ozemlja iz šmihelske župnijske kronike (Hribernik, 1998, 174, po Lavrenciju Vošnjaku) – ozemlje naj bi obhodili na 1. maja: »Pred letom 1848 je bila navada, da so vsako sedmo leto obhodili trško mejo. Iz trga so se podali sodnik in asistenca z zastavo in HELEBARDO [= partizano?] med drobljenjem bobnov in donenjem trobent do Podhrastnika, kjer je bil prvi mejnik [...] [opis trase] .../. Pri obhodu so na vsak kamen potrkavali s kladivom, pri Podhrastnikovem pa so poleg tega tudi povzdigovali mladeniče v tržane, s tem, da so jih trikrat posadili nanj in jih spet dvignili z njega.«

Kdo vse je spadal med »asistenco« trškega sodnika našteje Josip Vošnjak v Spominih: »Da se meja ohrani v živem spominu, je bil vsaka tri leta slovesen obhod z godbo na čelu. Za njo je stopal 'Marktrichter' s sindikom, svetovalci, odborniki, drugi tržani,

ženstvo in otroci. Ko smo prišli do katerega mejnika, pograbili so možje nas dečke in vsakega po trikrat prav trdno postavili na mejnik, da bi si ga dobro zapomnili.« Vošnjak (1834–1911) je spadal morda v zadnjo generacijo dečkov, ki se je udeležila obhoda. Vošnjak pojasnjuje o trgu Šoštanj (1905, 2): »Trg pa ni bil podložen graščini, ampak je bil tako zvan 'landfürstlicher Markt' [deželnoknežji trg] s svojim magistratom [sodnik + svetovalci], s svojim na tri leta izvoljenim 'Marktrichter-jem' [trškim sodnikom] in s svojim sindikom oziroma občinskim tajnikom.«

Starejših opisov obhoda trške meje za Šoštanj ne poznamo. Obstaja pa opis skoraj 80 let starejšega, ceremonialno kompleksnejšega obhoda trga (Burgfriedebereitung) Laško – v znamenje, da ta prostor spada v last tržanov (Videc, 2011). Trški kronist je zapisal: »Ta običaj so praznovali Laščani zadnjikrat dne 26. aprila 1769. Ob sedmi uri zjutraj so se zbrali 8 do 12-letni dečki iz Laškega pod rotovžem. Vsak je imel v rokah palico. Le-ti so bili na čelu obhodnega sprevoda. Za njimi so stopali štirje helebardarji, dva piskača in en tambur, dalje sindikus (pravni zastopnik) .../ s partizano v roki (sulica z lesenim ročajem, dvoreznim bodalom in prestreznimi kavljji), za njim tržni praporščak in usnjarski mojster .../ z zavito zastavo. Za tem so bili uvrščeni meščani s »pukšami« in bajoneti pod vodstvom barvarskega mojstra .../. Sprevod so zaključili ostali meščani in podložniki, delno spremljani s španskimi cevmi, delno pa z motikami in sekirami. Tako so šli med veselimi zvoki mimo župnišča proti Jagodičju (Jagočam) na mejo tržnega ozemlja in vzdolž vse do kmeta Švepa. Tam so stali na gosposčinskem ozemlju deželnosodni upravnik .../, njegov pisar in gosposčinski župan. Ko so tem trem prišli meščani nasproti, je sindikus držal partizano na mejo tržnega ozemlja in govoril: »Cerkveno deželnoknežji trg Laško je bil od pravadnih let sem glede na svoje privilegirano tržno omejitve te krajevne meje tostran reke Savinje vsak čas v zakoniti, neskajljeni in nemoteni posesti. Hočemo pa vedeti, ali ima deželnosodni upravitelj kakšen ugovor proti temu.« Odgovor upravitelja se je glasil: »Gospoška Laško nima proti temu ničesar ugovarjati, upa pa, da želi imeti slavni magistrat dobre odnošaje z gospoško.« Nato so meščani streljali, zaplapolala je razvita zastava, zaigrala godba in zavznel glas tromb. Od tam so šli: gospoška po svojem in meščani po tržnem ozemlju navzgor [...] [opis trase] .../, kjer so bile meje povsod zaznamovane. Od zadnje mejne točke do odšli meščani z godbo na tržni prostor, kjer so izstrelili tri salve, nato pa vsi krenili k mesarju .../ na večerjo.«

V Laškem je bila torej partizana rekvizit/atribut občinskega pravno večšega pisarja – sindika in je imela točno določeno obredno vlogo v obhodu trške meje. Ločila se je od »navadnih« helebard. In ni bila namenjena za kakšno obrambo. Tudi v šoštanjskem obhodu ena sama partizana kot orožje ne bi prav dosti zalegla. Šoštanjsko partizano lahko tako bržčas štejem med znamenja trške oblasti, časti in dostojanstva – atIBUTE trške (samo)uprave, kakršni so bili še pečat, trška roka s sabljo, sramotilni steber (pranger) in prapor.

Zbirke Zgodovinskega društva, v katere je Šoštanj oddal partizano, so bile predane v graška Štajerski deželni arhiv in Joanneum. Prav Joanneum hrani prapor trga Šoštanj iz leta 1791, ki ga je ob opisu zgodovinskega muzeja Joanneuma navedel že dr. Pichler (1869, 3: Fahentuch .../ der Marktgemeinde Schönstein). Kurator dr. Ulrich Becker je javil, da je prapor še vedno del njihove kulturnozgodovinske zbirke z

ROK POLES

inventarno številko 951, da meri tkanina 127 x 144 cm, palica pa je visoka 306 cm.

Prapor trga Šoštanj iz leta 1791, foto in hrani: Zgodovinski muzej Joanneum, Graz.

Upodobitev na praporju – cesarski/imperialni orel, ki drži v tacah znamenji oblasti: meč in žezlo (scepter) in leti nad gričem s tremi kamni – razjasni, da je v šoštanjskem grbu enoglavni orel, ne dvoglavni, kot je mislil Hribernik (1998, 175). Podoben orel je na glorioti gradu Schönbrunn na Dunaju (1775).

Imperialni orel na glorioti gradu Schönbrunn, splet.

Dr. Becker meni, da je »partizana« pravzaprav sulica, na kateri visi prapor. Po obliki ta sulica ni partizana. Tudi Lovrenc Vošnjak izrecno pravi, da so šli Šoštanjčani po meji »s helebardo in zastavo« = z dvema insignijama. Morda še beseda o tem, zakaj so trške insignije (pečat, žig, partizana, prapor) romale iz Šoštanja v Gradec, v muzej in arhiv. Sredi 19. stoletja so se časi korenito spremenili: revolucionarno leto 1848 je prineslo zemljiško odvezo in ukinitve zemljiških gospostev. Poenoten centralistični upravni sistem državne in deželne oblasti z uvajanjem novih najnižjih upravnih območij – OBČIN – je leta 1849 ukinitel trške sodnike s svetovalci in na njihovo mesto postavil voljeni »občinski zastop« – stoletne avtonomije TRGA Šoštanj je bilo konec. Prenehal je obhod stare trške meje (pred 1848), trške roke s sabljo ob trških dneh niso več svečano izobežali, že 1837 so s trga odstranili tudi starodavni kamniti pranger in ga porabili za stebre na kaplaniji pri sv. Mihaelu.

Po okroglih 170 letih od ukinitve trške avtonomije v Šoštanju danes ponovno vemo, kako so izgledali stari trški pečat, žig in prapor. Šoštanjška partizana pa se še vedno išče.

Reference
<https://de.wikipedia.org/wiki/Partisane>
<https://sl.wikipedia.org/wiki/Partizana>
<http://www.historischerverein-stmk.at/verein/geschichte.html>
 Becker, dr. Ulrich, Elektronska pisma Roku Polesu z dne 6., 11. in 12. 2. 2019.
 Holcman, Borut in Gernot Kocher: Pravnozgodovinske osnove občinske avtonomije. V: Lex localis, letnik III, št. 4, 2005.
 Hribernik, Franc: Mesto Šoštanj, zgodovinski opis. Prvi ponatis. Občina Šoštanj, Šoštanj 1998.
 Mittheilungen des historischen Vereines für Steiermark. Sedmi del, Graz 1859.
 Pichler, prof. dr. Friedrich: Das historische Museum des Joanneums. Tagespost, Graz, 31. 8. 1869.
 Videc, Stanislava: Pohod po nekdanjih trških mejah Laškega. Mentor Dušan Klenovšek, Planinska zveza Slovenije, PD Laško, seminarska naloga. Laško, 2011. Splet. Tudi: http://superingeniously3.rssing.com/chan-3447308/all_p193.html.
 Vošnjak, dr. Josip: Spomini. Prvi zvezek, prvi in drugi del 1840 do 1867. I. Slovenska matica, Ljubljana 1905.

NAŠA DRUŠTVA

Zarja po uspešni poti naprej

Na rednem občnem zboru, ki je bil 15. februarja 2019 v Ravnah, so člani Pihalnega orkestra Zarja Šoštanj soglasno ugotovili, da je bilo leto 2018 delovno in uspešno. Preko petdeset dogodkov so našli, na katerih so tako ali drugače sodelovali. Od igranja na koncertih, pogrebi in svečanostih do gostovanj in tekmovanj. Posebej v tekmovalnem delu so se odlično odrezali. Na Jesenicah so si priigrali zlato plaketo s pohvalo, na gostovanju v Ohridu pa so poleg igranja festival odprli s slovensko in makedonsko himno.

Poročilo predsednika Srečka Potočnika je bilo tudi kritično. Na vodilnem mestu v orkestru je že petnajst pomladi, zato natančno ve, kje so še rezerve. Člane je pozval k dobremu in še boljšemu delu naprej, rednim obiskom vaj in udeležbi na drugih aktivnostih ter čuvanju instrumentov. Ker so trenutno brez svojih vadbenih prostorov, se je zahvalil za prostore v Topolšici, ki jim nudijo ustrezne pogoje. Za orkester, ki šteje okoli 150 članov (nekaj jih je žal samo na papirju), je 79 skupnih vaj ogromno število, veliko je bilo tudi sekcijskih vaj. Dobro sodelovanje vodstva, predsednika Srečka Potočnika, namestnika Franca Krevzla, dirigenta Mirana Šumečnika, upravnega odbora in ostalih organov vodstva je kompas, ki vodi vse člane, rezultira pa se v delovanju godbe, ki je že vrsto let paradni konj šoštanjskih društev. Dirigenta, ki vodi orkester že od leta 2007, občasno nadomeščata David Jan in Gašper Obšteter.

Orkester je tudi dober primer medgeneracijskega sodelovanja, mladi so prihodnost, starejši pa

steber, na katerega se prihodnost upira. Tudi tabor mladih godbenikov, ki je bil v letu 2018 izveden že šestič, je poseben produkt godbe in dobrih mentorjev.

Sodelovanje z okoljem je zgledno, Občina Šoštanj prisluhne potrebam godbe in obratno. Župan Občine Darko Menih, ki je bil prisoten na zboru, je temu pritrtil in obljubil nadaljnji posluš tudi pri nabavi instrumentov. Tudi posamezniki pripomorejo k pridobivanju sredstev. Tako lažje izvedejo kakšen piknik ali izlet. Predsednik je poročilo zaključil z besedami: Naj se na koncu zahvalim vsem, ki ste se redno udeleževali aktivnosti, ki smo jih izvajali v orkestru, in s tem pripomogli, da orkester dobiva vse večjo veljavo doma in daleč okrog. Še posebna zahvala naj bo namenjena članom UO, posebej Franciju Krevzlu, ki mi je v veliko pomoč in podporo, neutrudljivemu dirigentu

MILOJKA B. KOMPREJ

Miranu Šumečniku, še posebna zahvala Adrijanu Šluteju, ki je gonilna moč orkestra, predvsem pri obveščanju in pri vseh delovnih akcijah ter drugih aktivnostih orkestra.

Poleg poročila predsednika so podali poročila tudi dirigent Miran Šumečnik, ki je podal svoje videnje na delo v orkestru, blagajnik, gospodar... pa tudi nadzorni odbor, ki je ocenil poslovno vodenje knjig kot zelo dobro. Tudi nekaj priznanj so razdelili zaslužnim za dobro in dolgoletno delo. V letu 2019 se bodo pripravljali na selitev v nove prostore, prednost pa bodo dali vajam in pripravam na tekmovanje. Tako smo se že navadili, da orkester posega po visokih uvrstitvah, da je prav razmisliti tudi o tem, da uspeh ne pride vedno in sam od sebe. Tega se godbeniki najbolj zavajajo.

Foto Marjan Tekauc

Čebelarji volili

Občni zbor čebelarke družine Ravne Šoštanj, ki je bil v začetku februarja, je bil 113. po vrsti in hkrati volilni. Od 70 evidentiranih članov se jih je zbrala polovica, ki je poleg ostalih točk dnevnega reda potrdila tudi novo vodstvo. Predsednik je tako ponovno postal Stanislav Drev, podpredsednik in tajnik Bojan Gavez, blagajnik Dušan Gorenc in praporščak Ivan Konovšek.

Zaslužnim članom smo podelili priznanje Antona Janše III. stopnje. Ti člani so letos bili Valentin Turinek, Anton Balant in Stanislav Volk. Podelili smo značke zvestobe članstva v čebelarški zvezi Slovenije za 10, 20, 30 in 50 let članstva. Potrdili pa so tudi plan, v katerega so vključeni izobraževanje, druženje in skrb za zdrave čebele.

Družina ima bogato tradicijo, segajočo v zgodnje začetke 19. stoletja. Leta 1905 je bil v mesecu juliju prvi shod čebelarjev v Šoštanju, na katerem so ustanovili podružnico Slovenskega čebelarkega društva za spodnjo Štajersko. Po letu 1965 so se ustanovljale krajevne čebelarke družine, ki naj bi bile vključene v ČD

Šoštanj. Po teh napotkih so v Ravnah pri Šoštanju popisali vse čebelarje, ki so izrazili željo po lastni čebelarški organizaciji. Takrat je bilo v Ravnah pri Šoštanju 30 čebelarjev, ki so leta 1966 soglasno sklenili, da se ustanovi čebelarška družina Ravne pri Šoštanju. Leta 1967 so se priključili še čebelarji iz Topolšice in Zavodnja, nato še čebelarji iz Gaberk, Lokovice, Belih Vod, Šoštanja, Pesja in nekaj čebelarjev iz Velenja. Leta 1976 so ČD Ravne pri Šoštanju razvile

MILOJKA B. KOMPREJ

svoj društven prapor na prireditvi pri Konovšku. Dejavnost je vmes nekoliko zamrla, v zadnjih petih letih pa znova bolj zaživela. Vodstvo je očitno zaupanja vredno, saj so jim čebelarji zapuili še en mandat, prostori v občinski zgradbi, kjer domujejo v tretjem nadstropju, pa so dobro obiskani, saj se tam dobiva odbor in izvajajo izobraževanja.

Foto Arhiv družine

Prijateljstvo, pozitivna energija in želja po druženju so ključ do uspeha

TD Skorno, ki je eno bolj prepoznavnih v Šaleški dolini, je na minulem 24. rednem občnem zboru sklenilo še eno uspešno leto in s svežo energijo začrtalo cilje za prihodnje delovanje društva. Po bogatem in obsežnem poročilu predsednika turističnega društva Mateja Skornška in predsednikov obeh sekcij Srečka Stropnika in Tadeje Napotnik so bili vsi navzoči enotnega mnenja, da društvo deluje dobro, uspešno, predvsem pa z veliko želje po povezovanju, druženju in ustvarjanju.

Po osmih letih predsedovanja je Matej Skornšek poudaril, da so prijateljstvo, pozitivna energija in želja po druženju ključ do uspeha. Matej se je s pohvalami in majhnimi pozornostmi zahvalil najbolj aktivnim članom društva ter Občini Šoštanj, KS Skorno – Florjan in KS Šoštanj za dobro

medsebojno sodelovanje. Ker je štiriletni mandat predsedovanja potekel, so člani izvedli volitve. Tako je TD Skorno dobil tri nove predsednike. Predsednik TD Skorno je postal Srečko Stropnik, sekciji pa bosta vodila Boštjan Pirnat (Športna sekcija) in Marko Podvratnik (MePZ Skorno). Vsi trije novoizvoljeni predsedniki so podali svoje plane dela za tekoče leto in obljubili, da bodo svoje mandate izpeljali po svojih najboljših močeh. Ker so bili vsi trije zelo aktivni v društvu že v preteklosti, so člani prepričani, da bo tudi v prihodnje v društvu »luštno« in veselo. Zbrane je

JASMINA STROPNIK

nagovoril tudi župan Občine Šoštanj, ki je poudaril, da se z veseljem, kolikor mu čas dopušča, udeleži dogodkov, ki jih pripravlja društvo, saj je na njih vedno sproščeno in zabavno. Zdaj že bivši predsednik TD Skorno pa je, kot je že znano, odprl novo poglavje predsedovanja, tokrat KS Skorno – Florjan. Zbranim je obljubil, da se bo trudil po svojih najboljših močeh pomagati društvu in kot njegov aktiven član še naprej deloval povezovalno in v duhu prijateljstva.

Foto Arhiv društva

89. občni zbor PGD Gaberke

Prostovoljno gasilsko društvo je svoj 89. občni zbor izvedlo 26. januarja. Otvoritev je pričel Trobilni ansambl Glasbene šole Velenje pod taktirko Mirana Šumečnika. Po zasedbi organov občnega zbora je bil za govorniški pult povabljen predsednik PGD Gaberke Bogdan Lampret, da poda poročilo o opravljenem delu v letu 2018.

Prišel je z minuto molka v spomin na preminula dolgoletna člana društva. Na prvi seji po lanskoletnih volitvah so sprejeli zadolžitve za vse članke NO in UO za petletni mandat. Poleg rednega vzdrževanja doma in okolice, obiskov občnih zborov gasilskih društev in društev v kraju, sodelovanja s pobratenim društvom PGD Zibika, organizacije tekmovanja starejših članov in članic, priprav na gasilska tekmovanja in obiskov članov in članic, ki iz zdravstvenih razlogov ne morejo več sodelovati v aktivnostih društva, se je zgodilo kar nekaj novosti. V okviru letne prireditve so prvič organizirali člansko tekmovanje za prehodni pokal Gaberk. Z udeležbo tekmovalnih ekip so bili zadovoljni, žal pa jim je nagajalo vreme. Na državnem tekmovanju v Gornji Radgoni so navijali za starejše članice, ki so na koncu dosegle odlično drugo mesto. Ob prihodu v Gaberke so jim pripravili nepozaben sprejem, ki so se ga udeležili tudi regijski predsednik, poveljnik in predsednik GZŠD, poveljnik občine Šoštanj in župan Darko Menih. V sklopu praznovanj KS

Gaberke so pripravili dan odprtih vrat, za mladi in člane pa so organizirali zanimiva izleta v Savinjsko dolino in Prlekijo. Skozi vse leto je bilo vložena veliko dela in sredstev v pridobivanje uporabnega dovoljenja za gasilski dom. Obiski raznih inšpektorjev so za sabo puščali spiske pomanjkljivosti, ki jih morajo do predpisanih rokov odpraviti. Predsednik se je na koncu zahvalil GZŠD, poveljniku in poveljstvu občine Šoštanj, županu in njegovim sodelavcem, vsem prebivalcem gaberškega požarnega rajona, predvsem pa članicam in članom društva za vso pomoč in korektno sodelovanje.

ALEKSANDER GRUDNIK

Novi poveljnik društva Janko Jan je podal poročilo o opravljenem delu v preteklem letu. Največja akcija je bila gašenje stanovanjske hiše v Ravnah, kjer je bil en gasilec tudi poškodovan. Na istem objektu so kasneje pomagali prekriti streho s folijo. Izvajali so požarne straže, prali ceste in dvorišča, podirali nevarna drevesa, prebijali zamašene kanale in vozili pitno vodo. Opravili so štiri društvene vaje in sodelovali na šestih meddruštvenih ter eni občinski vaji. Aktivnosti na področju izobraževanja so bile precej

Bogdan Lampret OZ PGDG 2019

Foto A. Grudnik

pestre, saj so poslali šest voznikov C-kategorije na simulator vožnje Rosenbauer intervencijskih vozil, nosilci IDA pa so se udeležili izobraževanja za delo s termovizijsko kamero in opravili usposabljanje na simulatorju za gašenje notranjih požarov. 5 članov društva so poslali na tečaj za gasilca pripravnika in gasilca operativca. Udeležili so se posveta na temo iskanja pogrešanih ljudi in dva člana poslali na tečaj za sodnika. Na področju vzdrževanja so izvedli redna vzdrževanja vozil in opreme. Protokolarne aktivnosti, ki so jih izvedli oz. bili nanje povabljeni, so bile sledeče: obisk Florjanove maše v Gaberkah in v Florjanu, špricanje poroke, udeležba na gasilski paradi v Lokovici, Žalcu in Šempetru ter prisotnost na pogrebi. Nabavili so tudi veliko nove opreme, kjer pa velja izpostaviti termovizijsko kamero, LED razsvetlavo za vozila in črpalko, kamero za vzvratno vožnjo, kombinezone za gozdne požare in nekaj intervencijskih oblek. Poveljnik je bil zadovoljen tudi z izkupičkom uspehov gasilskih desetini na različnih tekmovanjih. Na koncu se je

za dobro sodelovanje zahvalil članstvu, UO in NO PGDG za podporo ter poveljnikom sosednjih društev za dobro sodelovanje. Sledilo je še poročilo mladinske komisije in blagajničarke.

Predsednik PGD Gaberke Bogdan Lampret je podal plan dela za leto 2019. Glavna naloga je pridobitev uporabnega dovoljenja za dom. Poleg rednih vzdrževalnih del in urejanja okolice bo prenovle deležna dvorana, kjer je treba popraviti tlak, v večjem delu pritličja menjati talne obloge in popraviti dvoranske mize. V zgornji dvorani bo treba obnoviti strop, pred glavnim vhodom pa zamenjati ploščice. 20. julija bodo organizirali letno prireditev z gasilskim tekmovanjem, jeseni pa jih čaka izlet za mladino in člane.

Operativci so sredi februarja organizirali pohod na Uršljo goro. Letos jih poleg rednih vzdrževalnih del na opremi in vozilih čaka še veliko izobraževanj, tekmovalnih, društvenih in meddruštvenih vaj, specialnih vaj in raznih pomoči krajanom. Novost letošnjega leta bo tudi vključitev gasilcev v sistem prvih posredovalcev za prvo pomoč pri

poškodbah in nesrečah. Poleg nabave ognjevarnih oblek, uniform in zaščitne opreme bodo nabavili še deset kompletov oblek za gozdne požare. Menjali bodo tudi zastarele, potratne in občutljive halogenske reflektorje na svetlobnem stolpu na GVV-1 z zanesljivejšimi LED reflektorji. Obnove bo deležna tudi motorna brizgalna Rosenbauer.

Pri razpravi po poročilih so gostje pohvalili delovanje društva. Župan Darko Menih je povedal, da je z delovanjem in opremljenostjo gasilskih društev v občini Šoštanj zadovoljen. Zagotovo pa bo usposabljanje gasilcev za prve posredovalce pomembna pridobitev, za kar bo Občina Šoštanj zagotovila tudi potrebno opremo. Tudi Jože Borovšek, mentor desetine starejših gasilk, se je društvu zahvalil za pomoč in podporo njegovi desetini in je bil vesel tako uspeha kot sprejema ob prihodu v gasilski dom. Na koncu je sledila še podelitev činov in priznanj gasilcem za napredovanje, dolgoletno delo v društvu in operativi ter posebne dosežke.

Občni zbor PGD Topolšica

Letos je za nami že 30. Zbor mladine našega društva. Potekal je v petek, 1. februarja 2019. Udeležilo se ga je kar veliko otrok, predstavnikov sosednjih društev in vabljenih gostov. Že na začetku so nas pozdravili s svojim prisrčnim nastopom otroci iz Vrtca Urška Topolšica. Nato je sledil uradni del, na katerem je Taja podala Poročilo o delu mladine v preteklem letu. Prebran je bil Plan dela za leto 2019, za zaključek pa smo v naše vrste sprejeli kar nekaj najmlajših članov. Tako se nam za prihodnost društva ni treba bati.

Naslednji dan, v soboto, 2. februarja, je bil Občni zbor našega društva, 88. po vrsti. Že na začetku so vse prisotne s svojim nastopom navdušili člani Godbe Zarja iz Šoštanja. Ogledali smo si še kratek film o delu v preteklem letu, se z minuto molka poklonili preminulim članom in pričeli z uradnim delom.

S svojim poročilom je najprej začel predsednik društva Boštjan. »S ponosom lahko rečem, da člani Prostovoljnega gasilskega društva Topolšica v letu 2018 nismo iskali izgovorov, temveč smo iskali poti in se trudili po svojih najboljših močeh za dobrobit društva in dobrobit širše okolice, da smo dosegli zastavljeni cilj. Tako smo se v zgodnjih pomladanskih mesecih udeležili občinske čistilne akcije, za 1. maj smo postavili mlaj, nudili pomoč ob osrednji proslavi za praznik KS Topolšica, organizirali mladinsko tekmovanje za pokal KS Topolšica in v poletnih mesecih organizirali še nočno tekmovanje s SRMB za pokal Savinjsko-Šaleške regije. V jesenskem času smo organizirali članski izlet, ob koncu leta pa za vse naše člane na takšen ali drugačen način organizirali zaključek leta. Člani Nadzornega odbora so aktivno pristopili k posodobitvi Statuta našega društva, ki ga bomo danes tudi sprejeli. V letu 2018 smo uredili še zunanji prostor za druženje. Skozi leto so starejši člani in članice pridno trenirali za tekmovanje s

staro gasilsko tehniko, prav tako otroci in mladina, ki se poleg vaj za tekmovanja udeležujejo tudi telovadbe.« Svoje poročilo je predsednik zaključil z zahvalo za vse opravljeno delo, dobre misli in podporo vsem našim požrtvovalnim gasilcem, Občini Šoštanj, Županu Občine Šoštanj Darku Menihu, podžupanu Vikiju Drevu, KS Topolšica – Petri Lipičnik, Naravnemu zdravilišču Topolšica, Bolnišnici Topolšica – g. Juriju Šorliju in vsem simpatizerjem društva.

»Leto 2018, ki je za nami, je bilo na operativnem področju GZ ŠD in GPO Šoštanj uspešno, predvsem zato, ker nam je tudi v preteklem letu uspelo izpeljati vse zadane naloge poveljstva, ki smo si jih zastavili v planu dela za leto 2018. Za uspešno

TATJANA LIHTENEKER

delovanje poveljstva se zahvaljujem vsem članom operativnega kadra, ki so svoje delo opravili in s tem prispevali, da so bile zadane naloge v veliki meri opravljene.« je v svojem poročilu zapisal poveljnik društva Franc Hriberšek. »Gasilci smo posredovali v 8 intervencijah, skupaj porabili 511 intervencijskih ur, z vozili na intervencije pa je bilo prevoženih 361 km. Na področju izobraževanja smo pridobili 2 člana za specialnost GNP modul A in 2 člana GNP modul B. 4 člani opravljajo tečaj za operativnega gasilca. Na članskih vajah, predvsem v mesecu oktobru – mesecu požarne varnosti, smo opravljali naslednje naloge: izvedba

Foto Arhiv društva

Foto Arhiv društva

nenapovedane društvene vaje v prostorih KS Topolšica, izvedba medobčinske vaje treh PGD (Črna, Podgorje, Topolšica), kjer smo organizator bili mi, vaja je potekala v Šentvidu nad Zavodnju na domačiji Orel, udeležba na občinski vaji v Lokovici, izvedba nenapovedane društvene vaje v Zavodnju na kmetiji Medved, izvedba evakuacije za Osnovno šolo in Vrtec Urška Topolšica, prikaz oljnega udara ter gašenje za članice našega društva ter sodelovanje na slikanju operativne in voznega parka GPO Šoštanj ter predaja osebne zaščitne opreme s strani Občine Šoštanj. Skozi leto smo izvajali še razna druga dela: požarna straža na kresovanju, požarna straža in usmerjanje prometa pri proslavi ob krajevnem prazniku, sodelovanje na metuljevem dnevu, pomoč na pionirskem in mladinskem tekmovanju za pokal KS Topolšica ter na tekmovanju SRMB v Topolšici, udeležba na Florjanovi maši, udeležba na obletnicah društev, postavitve in spravilo mlaja, prevozi vode, pranje cestnih površin, razna dela v domu in okoli njega ter raznos gasilskih koledarjev ob koncu leta. S tradicionalnim gasilskim »špricanjem« smo na skupno življenjsko pot pospremili našega ekonoma in mu zaželeli veliko srečnih in prijetnih trenutkov.

Zaključek leta smo zaključili s pogostitvijo operativnih članov na kmetiji odprtih vrat v Belih Vodah. Zahvalimo se jim za ves njihov trud in prosti čas, ki ga žrtvujejo za pomoč nujno potrebnim in za

opravljeno delo. Brez njih društvo ne bi tako dobro delovalo in bilo uspešno.

Za operativne gasilce smo v preteklem letu nabavili zaščitno opremo in ostalo opremo, ki je nujno potrebna. Zato se zahvaljujem županu Darku Menihu, podžupanu Vikiju Drevu in Občini Šoštanj za finančno pomoč. Svoje poročilo je poveljnik zaključil z zahvalo vsem, ki so delali v poveljstvu operativne, operativi in vsem, ki so kakorkoli pripomogli k delovanju in uspehu društva.

»Vsi cenimo in spoštujemo Vas – Gasilce, tako občani kot tudi vsi, ki smo na občini,« je dejal župan Občine Šoštanj, g. Darko Menih. »Naš teritorij je velik in razvejan, zato je prav, da imamo 4 Prostovoljna gasilska društva in civilno zaščito. Vi ste tisto telo, ki pomaga v nesrečah, vi ste tisti, ki nudite pomoč občanom. Prav je, da veliko časa namenite izobraževanju, saj le tako lahko pomagate v takšnih situacijah, kot so poplave, plazovi, požari ipd. Občina je dolžna zagotoviti tisto osnovno opremo, ki jo potrebujete na intervencijah, saj je pomembno, da se vrnete živi in nepoškodovani. Potrebno je tudi druženje, zaradi spoštovanja drug do drugega. Na koncu še čestitke mentorjem in mladini, GZ ŠD, GPO Šoštanj ter vsem prejemnikom priznanj in odlikovanj – ste vzor vsem ostalim.« Svoj pozdravni nagovor je župan g. Darko Menih zaključil z željo v bodoče – več druženja, treniranja in manj posredovanj.

Predsednica KS Topolšica ga. Petra Lipičnik je povedala, da je skupaj s krajanji ponosna na gasilce in

vesela, da je veliko članov in veliko mladine v PGD Topolšica. Prav tako se je zahvalila za vso pomoč in končala z željo na dobro sodelovanje v prihodnje.

Tov. Boris Goličnik je v imenu GZ ŠD in GPO Šoštanj pozdravil vse prisotne ter se zahvalil za sodelovanje. »Smo najbolj delujoča zveza v Sloveniji in za to pripomore tudi PGD Topolšica. Kar se tiče Poveljstva občine Šoštanj – vsa 4 gasilska društva dobro sodelujemo, smo prijatelji – hvala vsem. Pohvala tudi za delo z mladimi – so naši nasledniki in za obstoj društev se nam ni treba bati. Za zaključek pa želja, da ostanemo tako dobri prijatelji in na dobro sodelovanje še naprej.«

Poleg predstavnikov sosednjih gasilskih društev, pobratene gasilskega društva Podkoren, prijateljskega gasilskega društva Hajdoše so se letos prvič udeležili našega občnega zbora prijatelji iz PGD Veržej. Tako predstavniki omenjenih gasilskih društev kot tudi ostali vabljeni gostje so nam zaželeli čim več prijetnih druženj, čim manj intervencij in dobro ter uspešno sodelovanje še naprej.

V nadaljevanju Občnega zbora smo sprejeli Statut PGD Topolšica, delovni in finančni plan ter plan nabav za leto 2019.

V naše vrste smo sprejeli 2 novi članici, podelili smo priznanja in odlikovanja. Ob zaključku uradnega dela se je delovni predsednik Darko Delopst zahvalil vsem prisotnim in govornikom.

Z ansamblom Klateži smo preživeli lep in prijeten preostanek večera.

Praznovali in delali

111. občni zbor Prostovoljnega gasilskega društva Lokovica je potekal 9. februarja 2019. Zaznamoval ga je pregled dogajanja ob 110. obletnici društva, temu je bil namenjen tudi ogled filma, ki so si ga po nastopu Moškega pevskega zbora Lokovica ogledali številni zbrani. Kar 76 lokoviških gasilcev od 125 je bilo prisotnih, poleg ostalih gostov seveda.

Z minuto molka so počastili spomin na Maksimiljana Srebreta, njihovega člana in hkrati zadnjega gasilskega poveljnika v Družmirju, s poročili pa so se ozrli v lansko leto. Delovno predsedstvo, ki ga je vodil Aleksander Drev, je prevzelo vodenje, za zapisnik je skrbela tajnica društva Karin Lambizer. Predsednik

društva Armin Lambizer je naštel vse aktivnosti društva, med njimi redne seje upravnega odbora, srečanja, tekmovanja, gostovanja in sodelovanja ter izpostavil potek praznovanja. »Skupaj nam je uspelo pod streho spraviti še en zelo pomemben in velik projekt,« je povedal. Uredili so tudi hišniško stanovanje in ga s februarjem letos oddali. Predsednik se je zahvalil Občini in vodstvu TEŠ ter vsem članicam in članom za dobro delo. Tudi poveljnik Marko Jurič je bil izčrpan, s stavkom »Ljudje, ki nikoli ne vprašajo, kateri dan je, kakšno je vreme, temveč brez odrekovanja marsikdaj spravljajo v nevarnost svoje življenje,« je izpostavil predanost lokoviških gasilcev in gasilk. Kar nekaj intervencij so opravili v letu 2018 in preprečili najhujše, tudi zato, ker se redno usposabljaljo. V mesecu požarne varnosti so izvedli gasilsko vajo v Termoelektrarni in pri Kešpretu, kar pa ne pomeni, da med letom niso preverjali usposobljenosti. Pohvalil je mladino, članice in člane pa tudi starejši gasilci so se dobro obnesli na tekmovanjih. S 1764

MILOJKA B. KOMPREJ

udarniški urami so poskrbeli za urejenost doma in brezhibnost opreme, krajanom pa je sporočil, da lahko računajo na njihovo pomoč. Mladinsko komisijo je zastopala Veronika Hriberšek in upravičeno pohvalila mlade, saj so lani dosegli lepe rezultate na regionalnem in državnem nivoju. Kar nekaj prvih mest so odnesli domov, pa tudi srebro in kdaj nehvaležno četrto mesto je lep uspeh. »Z nekaj sreče bi jih bilo še več,« je zaključila in tudi Franc Hudalet, ki je zastopal veterane, se je strinjal, da je potrebno na tekmovanjih tudi malo sreče. Poročila so podali tudi ostali, vse skupaj pa je v odlično oceno povezal predsednik nadzornega odbora Aleksander Drev. Plan dela za leto 2019 nima posebnosti, gasilci bodo svoj čas namenjali usposabljanju in sodelovanju ter tekmovanju, posodabljali bodo opremo, se bodo pa družili tudi na 140. obletnici PGD Šoštanj – Mesto, ki je najstarejše društvo v občini Šoštanj. Že spomladi jih čaka čistilna akcija. Na občnem zboru sta bila prisotna tudi predstavnik GZ Šaleške doline, Franc Pečečnik je obširno razložil naloge, ki se tičejo zveze in društev v tem letu, skupaj z Borisom Kovšetom pa sta podelila značke in priznanja zveze. Tudi nekaj društvenih priznanj je bilo podeljenih, novosti na področju pravilnika o tekmovanju pa jim je razložil Boris Lambizer, regijski poveljnik, a še vedno predvsem lokoviški gasilec.

Številna društva so se udeležila občnega zbora, naj omenimo samo pobrateni društvi Ribno in Mala Nedelja, od posameznikov pa poslanca in DZ RS Franca Rosca in župana Občine Šoštanj Darka Meniha. Oba sta gasilecem čestitala za njihovo dobro delo, požrtvovalnost in uspehe, župan pa je obljubil nadaljnje sodelovanje in vzajemne skrbi za varnost občanov.

Foto Milojka B. Komprej

GLASBA

Boštjan Dermol zapel v spomin na očeta

Pojem ti, oče je naslov skladbe, ki jo je napisal Boštjan Dermol in jo posvetil svojemu očetu. Skupaj s člani ansambla Juhej so jo predstavili na festivalu Graška Gora poje in igra 2018 in prejeli več nagrad. Več o naštetem je povedal Boštjan.

Člani ansambla Juhej ste izdali novo skladbo in videospot *Pojem ti, oče*. Nam zaupaš, kakšno zgodbo nosi skladba?

»To je moje avtorsko delo, zgodba o meni, o mojem očetu. Pesem je posvečena prav njemu. Govori o spominih na otroštvo, kako sem nastopal, kako me je rad poslušal, kako sem mu z veseljem zaigral. Govori tudi o sedanjosti ... Težko mi je bilo napisati to pesem, saj so me preplavili mnogi spomini. Napisal sem jo posebej za festival Graška Gora poje in igra 2018, ker sem tam večkrat nastopal in moj dragi oče me je vedno prišel poslušat. Ravno zaradi vsega tega je bil to zame najtežji nastop v življenju. Že po prvem tonu, ki smo ga zaigrali, sem si predstavljal, kako sedi v občinstvu in me poslušča. Imel sem cmok v grlu ... Komaj sem odpel. Priznam, da smo imeli vsi člani solzne oči, ko smo odhajali z odra.«

Kje ste posneli videospot, ki je, mimogrede, krasen? »Videospot smo snemali ob Škalskem jezeru in na

Graški Gori, zaključne kadre pa na pokopališču v Podkraju. Ob tem bi se rad še enkrat za pomoč zahvalil vsem, ki so kakorkoli pomagali pri snemanju, še posebej pa Alešu in Matevžu Hrastniku, ki sta po mojem scenariju zelo srčno odigrala resnično zgodbo očeta in sina.«

Za omenjeno pesem ste avgusta na Graški Gori prejeli tudi nagrado. Kakšno?

»Prejeli smo več nagrad: zlatega pastirčka, potem posebno plaketo Kulturnega društva Graška Gora, nagrado za izredno doživet in iskren nastop ter 3. nagrado za besedilo.«

Pripravljate v ansamblu Juhej kaj novega? Kakšni so tvoji načrti za naprej?

»V ansamblu Juhej se obetajo spremembe. Sam odhajam, a bom do nadaljnjega fantom še pomagal.

MELITA JELEN

Pred meseci se je ansamblu pridružil novi kitarist Luka Knez, ki lepo poje, tako da verjamem, da bodo fantje uspešno ustvarjali tudi v prihodnje. Pogovarjamo se o tem, da bi morda v letih, ki prihajajo, občasno še sodelovali, mogoče naredili kakšen skupen projekt. Smo prijatelji z veliko začetnico in bomo to tudi ostali.«

Boštjan je še povedal, da ima za prihodnje veliko novih idej, želja in priložnosti. Namignil je, da bomo kmalu lahko slišali novo skladbo, ki sta jo posnela z Borisom Golavškom. »Gre za lepo akustično balado in prepričan sem, da jo bodo poslušalci dobro sprejeli,« je še dodal za konec.

Tudi mi želimo Boštjanu še veliko ustvarjalne žilice.

Foto Osebni arhiv

Ranjeno srce – ansambel Šepet

Valček ansambla Šepet *Ranjeno srce* avtorice Romane Cafuta se je prebil v polfinale letošnjega izbora festivala Slovenska polka in valček 2019. Prvi polfinalni izbor je bil 22. februarja ob 20. uri.

Ansambel Šepet, ki deluje pod okriljem Zasebnega glasbenega centra Goličnik – sestavljajo ga Lara

Voler, Aljaž Goličnik, Nace Grudnik, Rok Sedovnik in vodja Robert Goličnik – pa ni novost na narodnozabavni sceni.

V petih letih delovanja so posneli številne skladbe, med katerimi je najbolj odmevala SEDEM PETKOV s festivala Slovenska polka in valček 2017.

S polko so na festivalu dosegli drugo mesto, a so ponosni, da je na medmrežju najbolj gledana in poslušana skladba festivala. Uspeh na festivalu jim je ostal v zelo lepem spominu. To jih še posebej žene, da delajo naprej, ustvarjajo in posledično tudi veliko vadijo. Omenjeni valček, ki se je letos

MILOJKA B. KOMPREJ

uvrstil v polfinalni izbor, so na festival poslali že leta 2017 skupaj s polko *Sedem Petkov*. Obe skladbi je komisija izbrala v ožji krog, a se je potem odločila za polko. Člani ansambla so verjeli v valček in so ga začasno pospravili v predal. Ko so izvedeli, da festival Slovenska polka in valček 2019 bo, so jo še enkrat posneli in jo poslali. Izbrana je bila med 12 najlepših valčkov.

»Srce je motor življenja,« pravijo in valček *Ranjeno srce* je v ansambel prišel ravno v času, ko je bil vodja ansambla Robert v težki situaciji. Članica ansambla, vokalistka Lara je najbolje opisala situacijo: Ja, naš Robert je pred leti preстал operacijo na srcu in smo zanj močno trepetali, saj nam je med operacijo že odhajal. Ni manjkalo veliko, pa ga ne bi bilo več in zagotovo tudi Šepeta ne. A Robert je borec, vrnil se je, ozdravel in še bolj kot bi sicer delamo naprej.

Srce je srce ... Ko nam je avtorica Romana Cafuta prinesla besedilo skladbe Ranjeno srce, smo ugotovili, da se mnoge bolezni pozdravijo, k sreči se je pozdravila tudi Robertova, a razočaranja v ljubezni ne pozdraviš nikoli.

Predvsem pa bodo, ne glede na izbor, o priljubljenosti in poslušnosti valčka odločili ljubitelji narodnozabavne glasbe in prijatelji ansambla Šepet, v katerem so mladi iz naše okolice.

Foto Osebni arhiv

Z mislijo na najboljše

Mladi talent – Denis Trap

Vedno se razveselim mladega človeka, ki želi živeti svoje življenje. Zavedno ali nezavedno stopi na pot, ne ve, kaj ga čaka, vendar verjame v najboljše. Ker ve, da je to edina pot, ki je njegova. Mislim, da je Denis Trap, bodoči zdravstveni tehnik in že sedaj glasbenik z vso svojo bitjo, na taki poti. In mislim, da se ne bo ustrašil padcev, iz vsega srca mu tega želim. In se z njim veselim njegovih vzponov.

Opazila sem ga na nekaterih nastopih in prepričala me je njegova energija, ki se ob petju in igri spremeni v nekaj, kar v okolju vzbudi dobre občutke. Z veseljem sem naknadno ugotovila, da se izobražuje pri odlični Ireni Vrčkovnik in da tudi sicer razvija svoje talente. V kratkem pogovoru sva bralcem Lista razkrila, kako razmišlja mladi talent.

Foto Osebni arhiv

Kje si se rodil, kje živiš in kam hodiš v šolo?

Dom mojih staršev in tudi generacij pred njimi je v Skornem pri Šoštanju, tam živim z atijem in mamo, imam pa še dva brata. Obiskujem Srednjo zdravstveno šolo v Celju.

Lep, a zahteven poklic si izbral, kaj te je privabilo?

Res je, poklic je čudovit. Spoštujem ta poklic in občudujem vse, ki ga opravljajo. Pa vseeno mislim, da sem se odločil narobe, da vseeno morda nimam »želodca« za to delo, ki ga za ta poklic potrebuješ. Kljub temu imam zelo rad ljudi in jim rad pomagam. Zelo rad imam tudi otroke in zato se kot animator udeležujem različnih otroških taborov.

Zato razmišljaš še o nečem?

Tako je. Zelo rad imam glasbo in vse, kar je povezano z njo.

Kdaj je v tvoje življenje prišla glasba?

V bistvu je glasba z mano že od otroštva in me spremlja prav na vsakem koraku mojega življenja.

Najprej sem v prvem razredu osnovne šole začel prepevati v otroškem pevskem zboru. Od začetka sem tja hodil zato, ker je bila udeležba obvezna, pozneje pa sem tja želel hoditi in tako sem v šolskih zbiorih prepeval vseh devet let. Učitelji za glasbo so se na moji osnovni šoli v Šmartnem ob Paki menjevali tako hitro, kot jaz menjam spodnje perilo (smeh). Od vseh glasbenih učiteljev pa se mi je najbolj vtisnila v spomin Maša Uranjek, pevka glasbene skupine MJAV. Ona je bila prva, ki me je postavila na oder s solo točko. Takrat smo naredili čudovit duet pesmi Zakrivljena palica. Od tistega solo nastopa so mi učitelji kar dajali in dajali nove solo pesmi in tako se je vse skupaj začelo. V tretjem razredu osnovne šole sem se začel učiti sintetizator (sintesajzer) na zasebni glasbeni šoli, v petem razredu sem ga prenehal igrati in se začel učiti klavir na glasbeni šoli v Velenju. Lani sem tako zaključil nižjo glasbeno šolo klavirja. Letos septembra sem se začel učiti orgle.

Verjetno veliko igraš na klavir oziroma ga imaš doma?

Seveda! Igram ga, ko le imam čas. Doma imam pianino in res, ko imam čas, se usedem in preprosto zaigram skladbo, ki jo čutim. Rad imam klasiko, a še rajši imam skladbe z besedilom, da lahko tudi zapojem.

Irena Vrčkovnik je nedvomno dobra učiteljica. Kako dolgo sta skupaj, kako poteka vajin pouk?

Res je odlična učiteljica, občudujem jo, kot učiteljico, pevko in predvsem kot osebo. Čeprav je ona moja učiteljica, jo imam za prijateljico in mislim, da sva v tem dobrem letu, kar sva skupaj, postala ravno to – prijateljca. K Ireni hodim enkrat na teden, najina ura poteka zelo zanimivo, vedno imava najprej vaje upevanja, nato pa delava na pesmi, iz katere se naučim tehnike petja. Tako ura hitro mine, saj se pri učenju zelo zabavam in grem vedno rad k njej.

Kdo izbira pesmi, ki se jih učita?

Pesmi večinoma izbiram sam, tudi Irena mi svetuje glede izbora. Mislim, da je prav, da si pesmi izbiram sam, saj potem dosti rajši pojem, kot pa če bi moral peti pesmi, ki jih ne začutim.

Kakšna tvoja posebno ljuba?

Če bi moral izpostaviti eno, bi zagotovo izpostavil slovensko različico pesmi Salvadorja Sobrala, ki je slavila na Evroviziji leta 2017. V portugalsčini ima naslov *Amar pelos dois* v slovenščini pa *Ljubezen za oba*. Pesem je vedno na programu, kjer koli nastopam. Seveda jo pojem v slovenščini in mi je res všeč, saj nekaj pripoveduje in ima zgodbo. Tudi na splošno mi je pomembno, da pesem nekaj pove oz. ima zgodbo.

Ostaniva še pri Ireni, dva projekta se vrta na YouTube, lahko poveš kaj več o tem?

Z Ireno sva se že kar nekaj mesecev pred izdajo prve priredbe pogovarjala o tem, da bi lahko naredila kaj za YouTube, takrat se mi še ni zdel primeren čas za to in sem zato ta izziv postavil na stran. Decembra lani pa sem začel poslušati na internetu vse te božične priredbe. Prevzel me je ta praznični občutek in takoj sem vedel, da moram narediti božično priredbo. Že od nekaj sem rad poslušal *White Christmas* in sem se odločil, da naredim slovensko različico te čudovite pesmi – *Bel božič*. Razmišljal sem, kako bi z gledala celotna podoba priredbe. Z Ireno sva pesem posnela, naredil sem par fotk, zmontiral in naložil na YouTube, rekel sem si, kar bo pa bo.

Ko sem razmišljal o drugem projektu, sem razmišljal o različnih pesmih, dokler nisem slišal te čudovite

MILOJKA B. KOMPREJ

pesmi, ki nosi res odlično sporočilo in zgodbo. In sem se odločil, da naredim priredbo. Tukaj je že šlo malo bolj zares, prav zato sem se odločil posneti video, pri snemanju in montaži mi je pomagala Klara Pirnat, za kar sem ji res hvaležen. To pesem sem posvetil moji babici v spomin.

Orgle so, praviš, tvoja velika ljubezen. Zakaj?

Orgle so zame najlepši inštrument in kraljica inštrumentov. Zanimivo mi je, ker imajo toliko različnih zvokov in so preprosto nekaj posebnega.

V muzikalu V vasi mojega dekleta, kjer sem te tudi sama opazila, suvereno poješ in igraš. Je tudi igra tvoja strast?

O, ja, igra je poleg glasbe moja velika ljubezen. Zelo rad igram na odru v različnih vlogah, saj mislim, da si lahko na odru tisto, kar v resničnem življenju nisi. In res sem vesel, da sem se septembra leta 2017 odločil, da se pridružim MePZ Skorno, ki je ravno takrat začel z velikim projektom – muzikalom. Muzikale tudi sicer obožujem. Čeprav sem bil na prvih vajah malce sramežljiv, saj se še nismo dobro poznali in nisem točno vedel, kaj si naj mislim o posameznikih v zboru, moram povedati, da se danes z vsemi dobro razumem in grem rad na pevske vaje zбора. Kasneje sem se kar hitro vživel v svojo vlogo sina natakariče. In zdaj grem res rad na vse nastope, ki jih imamo z muzikalom, in kar je najpomembnejše, uživam na odru.

Očitno te ima oder rad, to je bilo opaziti tudi v tem muzikalu. Kje si se že poskušal in kaj si igral?

V bistvu sem začel igrati v osnovni šoli pri gledališkem krožku, kjer sem imel različne vloge, tako dobre kot slabe. Zelo se spominim, ko sem igral v razredni predstavi z naslovom *Romeo in Julija*, kjer sem igral Romea, prav tako se spominim različnih skečev v šoli, v domačem kraju, potem seveda muzikal *V vasi mojega dekleta*, vsako leto nastopam tudi na predstavah na otroških taborih. Pred kratkim pa sem se odločil, da moram ta hobi res malo bolj razviti in sem tako začel iskati amatersko gledališče v okolici, v katerem bi lahko nastopal.

Imaš kakšnega igralca, ki ga posebej rad spremljaš in ti je vzor?

Hm, v bistvu nimam nekega velikega vzornika. Zelo rad pa spremljam tudi celotno filmsko industrijo na tuji in domači sceni, sem pa mnenja, da imamo Slovenci premalo filmov in da se čisto premalo razvijamo v tej smeri, in je tudi žalostno, da Slovenci raje gledamo filme tuje produkcije kot pa domače. Prav tako zelo rad spremljam slovenska gledališča in slovenske igralce.

To vsekakor pozdravljamo. Tudi sama sem enakega mnenja. Pa ti ob šoli in vajah ter učenju ostane kaj časa? Kako ga preživiš?

Ja, res mi ne ostane veliko časa, ko pa ga imam, se zelo rad usedem za klavir in igram, pojem ali pa grem v naravo na kakšen sprehod. In na teh sprehodih običajno nastanejo tudi dobre fotografije, ki jih ujame v svoj objektiv. Zdaj v zimskem času grem zelo rad tudi smučat.

Bi za konec povedal še kakšen cilj ali željo?

Glede glasbene poti se puščam presenetiti, delal bom z mislijo na najboljše, ker če upaš in imaš vero v nekaj, potem boš uspel. Predvsem pa si za vse želim sreče, zdravja in dobre slovenske glasbe. Vsem bralcem želim vse in le dobro.

DOGODKI IN LJUDJE

Na Golteh na smučeh so se pomerili slovenski in gasilci SA-ŠA GZ

16. smučarsko tekmovanje PGD Savinjsko-Šaleške gasilske zveze

V soboto, 18. januarja, so se na Golteh zbrali na vseslovensko smučarsko tekmovanje v veleslalomu (4. GASIL-SKI) gasilke in gasilci iz številnih gasilskih društev ter tudi iz nekaterih PGD iz naše doline. Poleg teh so se z isto vožnjo na smučarskem poligonu Blatnik tekmovalno

pomerili gasilke in gasilci PGD Savinjsko-Šaleške gasilske zveze (območje Spodnja in Zgornja Savinjska ter Šaleška dolina). V okviru gasilske zveze Velenje je nastopilo 22 gasilk in gasilcev, za OGZ Mozirje pa le en gasilski par.

4. slovenski Gasil-SKI brez nezdod

Vseslovenske gasilske tekme v veleslalomu se je v okviru Gasilske zveze Slovenije na isti progi udeležilo nekaj nad sto tekmovalk in tekmovalcev od najmlajših do najstarejših iz 32 društev. Najštevilnejše iz PGD Zgornji Tuhinj in Prebold, tretji po udeležbi pa so bili gasilke in gasilci iz Kotelj. Dobro udeležbo so zagotovili tudi pri vodstvih PGD Lokovica in PGD Šoštanj – Mesto, kar je imelo za ugodne okoliščine dobre uvrstitve domačih gasilcev. Za številčno udeležbo so tri društva prejela lepe pokale kot spodbudo za sodelovanje tudi drugih. Na državno prvenstvo slovenskih gasilcev so se na prva mesta prismočali Neža Dimec in Maj Marcen (pioniriji), Barbara Bobnar in Nik Šumah (mladinci), Boža Jelšnik

JOŽE MIKLAVC

(PGD Šmartno ob Dreti) ter Klemen Verk (članstvo B), Kristina Pernuš in Klemen Hosner (članstvo A) (PGD Lokovica).

Regijsko smučarsko srečanje še ne zagotavlja pregledne tekme za vse območje

Na dobro pripravljene tekmovalne proge, isti kot je bila za vseslovensko gasilsko tekmo, pripravili pa so jo člani ekipe Timing Golte, so se hkrati merili tudi naši gasilke in gasilci iz petih PGD, med njimi zelo uspešni prav tekmovalci iz PGD Šoštanj – Mesto.

Med članicami B je 800 m dolgo progo najbolje prevozila Boža Jelšnik iz PGD Šmartno ob Dreti, med člani B pa na 2. mesto Primož Jelšnik iz istega društva. Na tretje mesto se je v skupini B uvrstila Romana Ovčar iz PGD Šoštanj. Kot starejši gasilec se je dobro odrezal Aleksander Drev iz PGD Lokovica z drugim mestom. Med člani B sta se uvrstila na 9. in 10. mesto Vojko Bricman in Boris Goličnik iz domačega društva PGD Šoštanj. V najmočnejši članski konkurenci A sta se med vsemi najboljšo uvrstila Klemen Hosner iz PGD Lokovica na 1. mesto in Luka Slemenik iz PGD Bevče na 2. Ekipno so bili Lokovičani tako rezultatsko kot številčno četrti.

Priznanje vodstva Gasilske zveze Slovenije se je prileglo

Ob zaključku tekmovanja so vsem najboljšim podelili medalje in pokale za skupno uvrstitev ter številčno udeležbo tekmovalcev. Zadovoljen z organizacijo in pokazano športno usposobljenostjo je bil poveljnik GZS Franci Petek, ki že vsa leta spremlja tovrstna tekmovanja na Golteh, novi predsednik Gasilske zveze Slovenije Janko Cerkvenc pa je na kratko spregovoril o pomenu tekmovalnega srečanja in čestital vsem za uspešne nastope.

Večina nastopajočih, ki so osvojili pokale in medalje, nekaj jih je žal odšlo že prej.

Foto Jože Miklavc

Smučanje po starem v Škofji Loki

Društvo Rovtarji iz Škofje Loke je 9. februarja organiziralo tradicionalno smučanje starodobnikov v Škofji Loki, ki se ga redno udeležujejo tudi člani Kulturnice Gaberke. Ker letošnja zima vsaj v Sloveniji ni bila radodarna s snegom, so za primer pripravili tako imenovani plan »B«.

Ker prireditve nikakor niso hoteli odpovedati, so v času, ko je še bilo dovolj mrzlo, s snežnimi topovi pripravili velik kup snega. Nekaj dni pred prireditvijo so nato s snežnim teptalcem sneg poravnali in pripravili približno 20 m široko in okoli 100 m dolgo smučišče, kjer so postavili veleslalomsko progo. Smučarji so se zjutraj zbrali na

Cankarjevem trgu, kjer jih je pričakala množica gledalcev in škofjeloška mestna godba. Po končani otvoritveni slovesnosti je smučarje do smučišča pospremila jenjenca in godba. Kulturnica Gaberke vabi 9. marca ob 9.00 na srečanje starodobnih smučarjev na Kope. Prireditve

ALEKSANDER GRUDNIK

si lahko ogledate kot gledalci ali smučarji. Po predhodni prijavi se lahko v primerni starodobni opravi tudi udeležite prireditve kot tekmovalce.

Kulturnica Gaberke v Škofji Loki

Foto Arhiv Kulturnice

11. Vseslovensko srečanje starodobnih smučarjev v Bočni

Na starosvetnem smučanju v Bočni tudi ekipa Kulturnice Gaberke

Na prvem letošnjem srečanju smučarjev po starem s starodobno smučarsko opremo so se predstavili v najlepši luči tudi smučarji, člani KD Kulturnica iz Gaberk. Potem ko so v lanskem letu zaradi formalnosti odstopili od tekmovanja v Bočni, udeležili pa so se več drugih po Sloveniji, so odlično organizirali svoje srečanje na Kopah v sodelovanju s prijatelji iz Slovenskih Goric in z udeležbo množice drugih iz različnih slovenskih krajev. V letošnjem letu je zaradi slabih snežnih razmer odpadlo več tekmovanj, na prvo v Bočni pa so se odpravili Zdenka in Mirko Verhovnik, Branko Špital ter Franc Slemenšek.

V Bočni so s tekmo na bližnjem pobočju Vba odprli novo »old« sezono 2019

Z nekaj zamude se je sezona tekmovalnih srečanj smučarskih starodobnikov tako le začela. S sprejemom v dvorani kulturnega doma in smučarskim sprevedom skozi Bočno so se vsi zbrani iz sedmih slovenskih društev in klubov predstavili v najlepši etnografski luči. Po blagoslovu smučišča, urejenega po nekdanjih možnostih in izgledu, ter izrečenih željah župnika Ivana Šeliha (ki edini (!) v Sloveniji »žegnuje« starodobne smučarje), da se pri drvenju med fizičilkami in skokih na 7-metrski skakalnici nihče ne poškoduje, se je ob vzorni

Skupina smučarjev po starem Kulturnica Gaberke

Foto Jože Miklavc

organizaciji tamkajšnjih smučarjev Podmeninski gadje, domače gasilske desetine in članov Planinskega društva Gornji Grad zgodila prelepa nostalgija pravljica. Kot vsakič od 11 dosedanjih srečanj je bilo »old« smučarsko tekmovanje prava paša za oči, dobra zabava na svežem zraku in občudovanje veččin izjemnih udeležencev.

V Bočni je zares lepo, so hvalili udeleženci srečanja, tudi Gaberčani

Med njimi tudi od 6-letne Žive Dolenc iz Škofje Loke, najstarejšega 78-letnega Jurija Koširja do Talesenih iz Kroke, šarmerja s sivo brado Tržičana Mihe Dovžana in evropskega prvaka Danija Stropnika od Veselih Savinjančanov. Pa izjemni par

Zdenka in Mirko Verhovnik iz Gaberk sta s posebnimi dilcami in smučarsko tehniko z obveznim opornim drogom prekrmarila veleslalomske bele poljane in srečno prečkala ciljno foto-celico. Če že ni bilo bučnega aplavza, kot običajno ob padcih teh »prednikov« sodobne smučarije, je par zagotovo povzročil vsesplošno občudovanje. Ko je kot odličen tretji švignil v ciljno areno še kratkosmučni Špital, je bilo zadovoljstvo v ekipi popolno. Po prvih srečanjih na zahodnem koncu Slovenije se bodo prijatelji starosvetnega smučanja srečali še na Golteh z Veselimi Savinjančani in na Kopah v organizaciji Kulturnice Gaberke v začetku marca.

V Belih Vodah imamo nov defibrilator

Ideja za nakup defibrilatorja se je v Društvu Vulkan razvila iz želje pomagati sočloveku – sokrajanu. Nakup dragega aparata za naše društvo ni bil lahek zalogaj. Z denarno pomočjo KS Bele Vode nam je lani to končno uspelo. Elektronsko napravo, ki ob zastoju srca lahko ohrani človeka pri življenju, smo namestili na župnišče pri cerkvi v Belih Vodah. Namenjen je vsem ljudem, ki so pripravljene pomagati človeku, ki mu je zastalo srce. Velikokrat pride do srčnih zastojev na javnih mestih, zato smo kot očividci prvi reševalci, ki moramo nuditi pomoč. Brigita Ledinek iz KO RK Bele Vode se je z RK Velenje dogovorila za brezplačni tečaj v Belih Vodah. Krajanji, ki so se želeli naučiti pravilne uporabe defibrilatorja, so se v torek, 19. februarja, udeležili tečaja, ki ga je v OŠ Bele Vode vodila Andreja Gajšek. Odziv je bil pohvalen, saj se je tečaja udeležilo kar 30 naših krajanov. Izvedeli smo veliko zanimivih, predvsem pa koristnih dejavnosti. Defibrilator

je namenjen laikom. V čim krajšem času moramo namestiti elektrode na prsni koš obolelega, vključiti napravo in čim prej poklicati telefonsko številko 112. Ta, za uporabo varna naprava sama prepozna bitje srca in nam poda natančna navodila, kaj moramo storiti. Navodilom sledimo do prihoda reševalcev. Kdor je želel, je lahko na tečaju napravo preizkusil. Obnovili smo tudi znanje oživljanja z masažo srca in umetnega dihanja

BARBARA PETERNEL

ter oskrbo nezavestnega bolnika. Gospa Andreja nam je z veseljem odgovorila na vsa vprašanja, ki jih ni bilo malo. V Društvu Vulkan smo ponosni na novo pridobitev v Belih Vodah, si pa zelo želimo, da aparata nikoli ne bi bilo treba uporabiti. Če do potrebe že pride, je prav, da smo ustrezno pripravljeni.

Foto Arhiv Društva Vulkan

7. Štefov pohod na Smrekovec

V soboto, 26. 1. 2019, je Društvo Vulkan iz Belih Vod organiziralo 7. Štefov pohod na Smrekovec. Letos se nam je pridružilo 54 pohodnikov, ki so se odločili, da bodo to zimsko, a sončno soboto preživel v čudoviti naravi, pokriti z bogato snežno odejo. Vsako leto udeleženci pohoda dobijo darilo Društva Vulkan.

Tokrat je bila to lepa zimska kapa, ki jim je na ta hladni dan prišla še kako prav. Nekaj pohodnikov z več kondicije je pohod začelo ob 8. uri pri cerkvi v Belih Vodah. Večina pa se je odločila pohod začeti pri spodnjem Brložniku, kjer nas je čakala Silva Bačovnik, ki je poskrbela za okusne prigrizke in vroč čaj ter ostalo osvežilno pijačo za vsak okus. Ko smo bili vsi zbrani, smo se odpravili na pot. Hrib pod zgornjim Brložnikom, na katerega smo se počasi vzpenjali, je bil na debelo zasnežen. Vendar sneg ni bil pomrznjen, pot pa shojena, zato smo ga zlahka prehodili. Zasnežena gozdna steza nas je počasi vodila proti vrhu. Bolj smo se bližali vrhu Smrekovca, lepša je bila zimska idila. Ko smo končno prispeli iz gozda in se je pred nami razprostrl pogled na planoto pri planinskem domu, smo nekateri svoj cilj že skoraj dosegli. Nekaj pohodnikov je pot nadaljevalo na vrh Smrekovca. Ko so se vsi vrnili z vrha, smo naredili še obvezno skupinsko fotografijo za naš arhiv. Prijetna, topla kočica je bila nabito polna. Prijazni oskrbnik Tomo je vse pohodnike brezplačno

postregel s šilcem žganega. Okusne enolončnice je tudi letos za vse pohodnike plačal sponzor pohoda Marko Mazej, s. p. iz Belih Vod. Obema se vsi prav lepo zahvaljujemo. Malica se je prilegla. Siti in zadovoljni bi najraje kar malo zadremali na klopici ob topli krušni peči, a nas je čakal še spust v dolino. To je šlo hitreje, čeprav smo morali biti previdni. Shojena stezica se je na nekaterih delih spremenila v pravo drsalnico. Vsi smo srečno prispeli do spodnjega Brložnika. Spet smo se malo

BARBARA PETERNEL

okrepčali, se malo povesečili, nato pa smo se počasi odpravili proti domu. Vsi smo zelo uživali na svežem zraku in v dobri družbi. Pogled na prelepo zimsko naravo je bil končna potrditev, da se je zjutraj splačalo vstati iz tople postelje. Razšli smo se prijetno utrujeni, polni čudovitih vtisov in spominov na krasen zimski dan. Drugo leto se spet srečamo na 8. Štefovem pohodu.

Foto Arhiv Društva Vulkan

CERKEV

Bogoslužna oznanila

SV. MAŠE NA 1. POSTNO NEDELJO, 10. MARCA 2019

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7.00 in 8.30
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18.00
Bele Vode ob 8.30 | Zavodnje ob 10.00
Topolšica ob 10.00

SV. MAŠE NA 2. POSTNO NEDELJO, 17. MARCA 2019

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7.00, 8.30 (družinska) in ob 15.00 (Vera in Luč)
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18.00
Bele Vode ob 8.30 | Zavodnje ob 10.00
Gaberke ob 10.00

SV. MAŠE NA PRAZNIK SV. JOŽEFA, 19. MARCA 2019

Šoštanjska župnijska cerkev ob 8.30
Šoštanjska mestna cerkev ob 18.00
Bele Vode ob 8.30 | Zavodnje ob 10.00

SV. MAŠE NA 3. POSTNO NEDELJO, 24. MARCA 2019

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7.00 in 8.30
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 18.00
Bele Vode ob 8.30 | Zavodnje ob 10.00
Topolšica ob 10.00

SV. MAŠE NA PRAZNIK GOSPODOVEGA OZNAJENJA, 25. MARCA 2019

Šoštanjska župnijska cerkev ob 8.30
Šoštanjska mestna cerkev ob 18.00
Bele Vode ob 8.30 | Zavodnje ob 10.00

SV. MAŠE NA 4. POSTNO NEDELJO, 31. MARCA 2019

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7.00 in 8.30 (skupni krst)
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 19.00
Bele Vode ob 8.30 | Zavodnje ob 10.00
Gaberke ob 10.00

SV. MAŠE NA 5. POSTNO, TIHO NEDELJO, 7. APRILA 2019

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7.00 in 8.30
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 19.00
Bele Vode ob 8.30 | Zavodnje ob 10.00
Topolšica ob 10.00

SV. MAŠE NA 6. POSTNO, CVETNO NEDELJO, 14. APRILA 2019

Šoštanjska župnijska cerkev ob 7.00 in 8.30
Šoštanjska mestna cerkev ob 11.15 in 19.00
Bele Vode ob 8.30 | Zavodnje ob 10.00
Gaberke ob 10.00 | Topolšica ob 11.30

SV. MAŠE V DOMU ZIMZELEN

12. in 26. 3. ter 9. in 23. 4. ob 19.00

Postni biblični večeri bodo v Mihaelovem domu vsak ponedeljek postnega časa ob 19.00. Začnemo 11. marca!

Srečanje otroških pevskih zborov bo v šoštanjski župnijski cerkvi v nedeljo, 31. marca, ob 15.00.

Sv. birma v šoštanjski župnijski cerkvi bo 28. aprila.

Birmanska devetdnevica bo od 15. do 17. aprila in od 22. do 27. aprila.

Zaradi sv. birme 28. aprila bo **skupni krst** 5. maja in 26. maja.

Prvo sveto obhajilo bo v Šoštanju 19. maja, v Zavodnju 26. maja in v Belih Vodah 2. junija.

Srečanje zakoncev jubilarcev bo v soboto, 11. maja, ob 10.00.

Tridnevno župnijsko romanje v Bosno bo od 30. maja do 1. junija.

Oratorij bo letos od 1. do 5. julija.

ŠOLA IN VRTEC

Sladka usnjarska dogodivščina v Šoštanju

Konec januarja je na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani potekal sejem Alpe-Adria. V sklopu sejma se je odvijalo tekmovanje za dijake srednjih šol s naslovom »Več znanja za več turizma«, ki ga že šestnajstič zapored prireja Turistična zveza Slovenije.

Foto Mateja Kumer

V sklopu tekmovanja dijaki pripravijo turistično pot in končni turistični produkt – spominek, ki ga predstavijo na sejmskem prostoru.

Dijaki srednje šole za storitvene dejavnosti so tokrat namenili pozornost usnjarski zgodovini Šoštanja in »Sladko usnjarsko dogodivščino v Šoštanju«, kot so poimenovali svojo nalogo, tako dobro vpletili v zgodbo turizma, da so bili nagrajeni z zlatim priznanjem. Nagrajeni dijaki, Tjaša Pristovšek, Neli Poličnik, Mojca Vocovnik, Sara Hudej, Lea Lah, Adrian Poprijan

in Lenart Kukovec, so nalogo izvedli pod strokovnim mentorstvom v sestavi Marko Gams, Anita Rudolf Pečnik in Janja Hren.

K sodelovanju so povabili arhitektko z Občine Šoštanj Matejo Kumer in modni oblikovalki Jeleno Stevančević in Petro Meh.

Ustvarjen produkt je namenjen predvsem šolskim skupinam, ki lahko tako na doživet način spoznajo usnjarsko dediščino Šoštanja. Produkt povezuje trije med sabo vsebinsko prepleteni sklopi.

Na začetku v Muzeju usnjarstva na Slovenskem spoznajo pomen usnjarske dediščine in razvoj mesta, sledi voden ogled, kjer se seznanijo s stavbno dediščino in zapuščino usnjarske družine Woschnagg. V drugem sklopu sledi dodana vrednost

predlaganega produkta, interaktivna dogodivščina na dvorcu Gutenbuchel, ki nudi poglobljeno znanje o dediščini usnjarstva in družine Woschnagg. Produkt se zaključuje z nagrado, sladkim turističnim spominkom v obliki čokolade in piškotov.

Pot, ki so jo dijaki prehodili v okviru naloge in vse do končnega produkta – turističnega spominka, je bila pestra, kreativna in zelo delovna.

Dijaki so spoznali Muzej usnjarstva na Slovenskem, zgodovino usnjarstva v Šoštanju in zgodovino

kraja, zaključek projekta pa je bila predstavitev na sejmu Alpe-Adria na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani.

V okviru razpisane teme so študenti predstavili turistični spominek Nežin rukzak z Gore Oljke. Gre za majhen nahrbtnik, izdelan iz konoplje, ki vsebuje jajčni namaz, vložena prepeličja jajčka, mini zemljice in vrečko čaja z domačega vrta. Spominek so pripravili v sodelovanju z oskrbnikom planinskega doma na Gori Oljki. Povezan je s pohodom Zdravju na proti, ki se odvija v času godovanja svete Neže, za katero velja pregovor: Neža kuram riti odveže in zato so glavne sestavine nahrbtnika jajčne jedi.

Ekipo študentov so sestavljali: Monika Melanšek, Damjana Sladič, Jure Mihelak, Jan Napotnik in Gal Zabukovnik. Mentorici pri projektu: Antonija Jakop in Martina Omladič.

MATEJA KUMER

družine Woschangg. Na podlagi »sladke ideje« in izrisanega 3D-načrta so v svojih delavnica s pomočjo 3D-tiskalnika izdelali modelčke za čokolado in peko piškotov. Izdelali so 4 različne okuse in barve piškotov, ki so jih poimenovali po mladih članih družine Woschangg (Herbert, Malvina, Walter in Doli), vsakemu so glede na njegovo osebnost pripisali tudi okus. Zasnovali so tudi dve čokoladi odličnega okusa, ki se imenujeta po starših, Franzu in Marianni Woschangg.

V okviru tekmovanja so posneli triminutni video. Snemanje je potekalo v Muzeju usnjarstva na Slovenskem, na Trgu bratov Mravljakov v Šoštanju, v prostorih podjetja Volonte in na dvorcu Gutenbuchel. Izdelali so tudi pisno nalogo, v kateri so opisali vsa spoznanja, procese, ankete in rezultate. S tem naloga še ni bila zaključena, treba je bilo predstaviti produkt in nalogo tudi na samem sejmišču, kjer je razstavljalo okoli 40 dijakov iz vse Slovenije in tujine. Da so prepričali strokovno komisijo in obiskovalce z atraktivnostjo in povezano zgodbo usnjarstva, so k sodelovanju povabili čevljarja, gospoda Iva Korena, in dva člana Pihalnega orkestra Zarja Šoštanj. Iz zgodovine nam je poznano, da je bil pihalni orkester ustanovljen v Woschnaggovi usnjarni. Torej nič ni bilo prepuščeno naključju. Tudi sama podoba dijakov je bila izdelana v smislu mladih usnjarskih vajencev. Jelena Stevančević iz podjetja Volonte je posodila usnje, iz katerega je Miloško Kumer izdelal prave usnjarske predpasnike, vajenske čepice pa nam je posodil Rok Potisek. Da je bilo vzdušje pravo in precej glasno, so poskrbeli tudi z glasbo (trobenta, saksofon, harmonika in posebno glasbeno oz. čevljarstvo orodje, na katerega igra gospod Koren). Občina Šoštanj je ponosna na promotorje našega kraja in na mlado energijo, ki zna neobremenjeno ustvarjati nove zgodbe in priložnosti. Verjamemo, da ima ustvarjen turistični produkt potencial in razvoj v prihodnosti.

Naj se sladka usnjarska dogodivščina v Šoštanju razvija še naprej kot lep spominek na bogato usnjarsko dediščino, ki nam jo je zapustila družina Woschnagg.

MARTINA OMLADIČ,
MARKO GAMS

Zlati priznanji

Študenti Višje strokovne šole Šolskega centra Velenje, programa Gostinstvo in turizem in dijaki Šole za storitvene dejavnosti osvojili zlati priznanji z nagrado

Na 16. Mednarodni turistični tržnici Več znanja za več turizma so študenti prvega letnika VSŠ, programa Gostinstvo in turizem, in dijaki Šole za storitvene dejavnosti predstavili turistični spominek. Študenti so pripravili spominek Nežin rukzak z Gore Oljke, dijaki pa so imeli produkt na temo Usnjarska dogodivščina v Šoštanju, katerega dodana vrednost je sladki »usnjarski« spominek. Od oktobra dalje sta obe ekipi pridno pripravljali projektno nalogo in posneli spot na temo Turistični spominek mojega

Dijaki so turistični produkt snovali v sodelovanju z Muzejem usnjarstva na Slovenskem, arhitektko Matejo Kumer, čevljarjem Ivom Korenom in modnima oblikovalkama Jeleno Stevančević ter Petro Meh. Namen produkta je obiskovalcem, zlasti šolskim skupinam, na doživet način predstaviti usnjarsko dediščino. Podrobnejši opis je v zgornjem prispevku »Sladka usnjarska dogodivščina v Šoštanju«.

Ekipo dijakov so sestavljali: Tjaša Pristovšek, Neli Poličnik, Mojca Vocovnik, Sara Hudej, Lea Lah, Adrian Poprijan in Lenart Kukovec.

Mentorji: Marko Gams, Anita Rudolf Pečnik, Janja Hren

Obe ekipi sta prejeli zlato priznanje z nagrado.

Šolsko in državno tekmovanje v razvedrilni matematiki

Na Elektro in računalniški šoli smo letos prvič izpeljali šolsko tekmovanje v razvedrilni matematiki. Cilj tekmovanja je širjenje in poglobljanje

znanja matematike, utrjevanje algoritmičnega mišljenja, logičnega sklepanja, računskih spretnosti in prostorske predstavljalnosti, primerjanje znanja matematike med dijaki, popularizacija matematike, odkrivanje za matematiko nadarjenih dijakov in uvajanje mladih k samostojnemu raziskovalnemu delu in uporabi literature s področja matematike.

Šolsko tekmovanje je potekalo v ponedeljek, 3. 12. 2018, ob 14.00. 22 dijakov je tekmovalne naloge reševalo 90 minut. Šest najuspešnejših dijakov Nikola Stepanoski, 1. ET, Jure Majcen, 2. ET, Andraž Podpečan, 2. TRA, Rok Kralj, 2. TM, Vid Vybihal, 3. TM in Kamil Kosi, 4. TM, je prejel

MARJETKA HERODEŽ

bronasto priznanje. Posebej velja izpostaviti dosežek Jureta Majcna, ki je na šolski ravni tekmovanja dosegel 239 izmed 239 možnih točk. Jure Majcen in Andraž Podpečan sta bila glede na število doseženih točk izbrana za uvrstitev na državno tekmovanje, ki je potekalo v soboto, 26. 1. 2019, na OŠ Dobje. V skupini 2. letnikov je tekmovalo 60 dijakov, večinoma gimnazijcev. Jure Majcen je tudi na državnem tekmovanju dosegel vse možne točke in prejel 1. nagrado ter zlato priznanje, Andraž Podpečan pa je za svoje dosežke prejel srebrno priznanje.

Dobrodelni koncert Elektro in Računalniške šole

»Sreča ni zunaj nas, ampak v nas; zato ni odvisna od tega, kaj imamo, ampak od tega, kaj smo.«

Na Elektro in računalniški šoli smo bili 23. 1. 2019 dobrodelni. V Domu kulture Velenje smo priredili 7. dobrodelni koncert, ki smo ga poimenovali »Življenje je lepo«.

Koncert so s svojimi mentorji ustvarili dijaki šole in pokazali svoj voditeljski, glasbeni, plesni in risarski talent.

Pridružila sta se jim dva gosta: Nuška Drašček in ansambel Unikat.

Namen dobrodelnega koncerta Elektro in računalniške šole je, da z zbranimi sredstvi pomagamo našim dijakom. Za to pa poskrbi Šolski sklad Elektro in računalniške šole. Njegova najpomembnejša naloga je, da pomaga socialno šibkim in tudi nadarjenim dijakom.

Zahvaljujemo se za prostovoljne prispevke, še posebno donatorjem – podjetjem, ki so prispevali v Šolski sklad ERŠ.

LIDIJA ŠUSTER

Foto Valentin Grudnik

Februar – mesec kulture

V mesecu februarju se seznanjamo s pomenom kulture in umetnosti. Kultura zajema različna področja: glasbeno umetnost, likovno umetnost, ples, bralno kulturo, gledališče itd. Z umetnostjo pa se otrok izraža in komunicira. V Kurikulumu za vrtece je zapisano: »Izkušnje na področju umetnosti so zaradi celovitosti doživljanja in ustvarjanja pomemben dejavnik uravnoteženega otrokovega razvoja in duševnega zdravja.«

V Vrtcu Šoštanj smo prvi teden v mesecu razmišljali in se pogovarjali o kulturi in umetnosti. Posvetili smo se približujočemu kulturnemu prazniku in se seznanili z našim največjim pesnikom Francetom Prešernom. Večji del časa smo namenili dejavnostim s področja umetnosti. Peli smo pesmi ob spremljavi klavirja in plesali ljudske plesne. Ogledali smo si tudi Napotnikovo razstavo likovnih del, ki je razstavljena v našem vrtcu. Otroci z vzgojiteljicami

Jasmino in Ivo pa so pripravili dramatisacijo Živali pri babici Zimi ter jo zaigrali še drugim skupinam. Pri likovni dejavnosti smo se seznanili tudi z drugimi

umetniki in ustvarjali po njihovih reprodukcijah.

KLAVDIJA SIVEC

Foto Arhiv Vrtca Šoštanj

Foto Arhiv Vrtca Šoštanj

Sodelovanje

V mesecu februarju so otroci iz Vrtača Šoštanj, enote Urška, sodelovali s kratkim programom na občnem zboru mladih gasilcev Prostovoljnega gasilskega društva Topolšica.

Prostovoljno gasilstvo ima na Slovenskem več kot 140-letno tradicijo. Naloga gasilskih društev je veliko več kot le gašenje in reševanje v primeru požarov in naravnih nesreč, saj ne združujejo in povezujejo občanov le na področju varstva pred požari, temveč tudi na kulturnem in na drugih področjih.

Zaposlene v enoti Urška smo se tudi tokrat z veseljem odzvale na njihovo povabilo k sodelovanju. Vsi skupaj smo pripomogli k temu, da je bil občni zbor mladih prostovoljnih gasilcev obogaten z otroškim petjem in plesom.

Foto Arhiv Vrtača Šoštanj

LEA KUZMAN

Zima v našem vrtcu

Letošnja zima je v našem kraju kar malo skoparila s snegom, vendar nam je omogočila, da smo lahko v mrzlih zimskih dneh videli in počeli veliko zanimivih stvari. Tudi otroci prvega starostnega obdobja se nismo ustrašili mraza.

Opazovali smo zmrznjene luže, pobirali kose ledu in skozi led opazovali zimski svet. Lovili smo plešoče snežinke, se igrali s snegom, opazovali sledi v njem. Uživali smo v belini snega, oblikovali kepe, snežne angele in se »dričali« po klančinah na našem igrišču. Opravili smo različne eksperimente: kako naredimo led, kaj se z ledom in snegom zgodi v naši igralnici in spoznavali njune lastnosti. Pogovarjali smo se, kako se moramo pozimi obleči, spoznavali zimska oblačila, jih razvrščali in si razvijali spretnosti v oblačenju. Prepevali smo pesmi o zimi in si krajšali

čas s prebiranjem zimskih pravljic. Najljubša nam je bila tista o Babici Zimi, ki v svoji hišici prede snežni puh, različne gozdne živali pa jo obiščejo in prosijo

za tople haljice, da bodo lažje preživele zimo.

URŠKA HEINDL

Foto Arhiv Vrtača Šoštanj

OH, TA LJUBA KULTURA

V naši državi že zelo dolgo zavzeto uvajamo novo plačilno sredstvo, ki bi čim bolj konkuriralo kriptoaluti.

Kdaj bodo začeli s sprejemanjem novega zakona, ni znano. Povsem jasno pa je, da z njim že lep čas plačujejo našim kulturnikom.

Z valuto, za katero je že skrajni čas, da se uveljavi na borzi, preživljajo sebe in svoje družine slovenski kulturniki.

HVALA in prispevki so plačani,
HVALA in davek je odveden,
HVALA ... vržeš jo v velik lonec mrzle vode
(hladno v hladno), kuhaš jo samo do
vrelišča, ostati mora sočna,

HVALA te obleče in obuje,
HVALA ti vzdržuje otroke,
HVALA ti pelje otroke v šolo, v vrtec, na
izvenšolske dejavnosti,

HVALA ti plača avtobus,
HVALA ti natoči gorivo,
HVALA ...

Hvala, da lahko zate delam. Hvala, da lahko
zate živim.

Hvala vsem kulturnikom na različnih
področjih, da nam dajete zgled. Čas je, da
vam prenehajo plačevati z lepo besedo, ki je
že močno zlorabljena.

Glede na to, da morate tudi vi živeti in
preživeti, moram priznati, da ste resnično
UMETNIKI vseh UMETNIKOV.

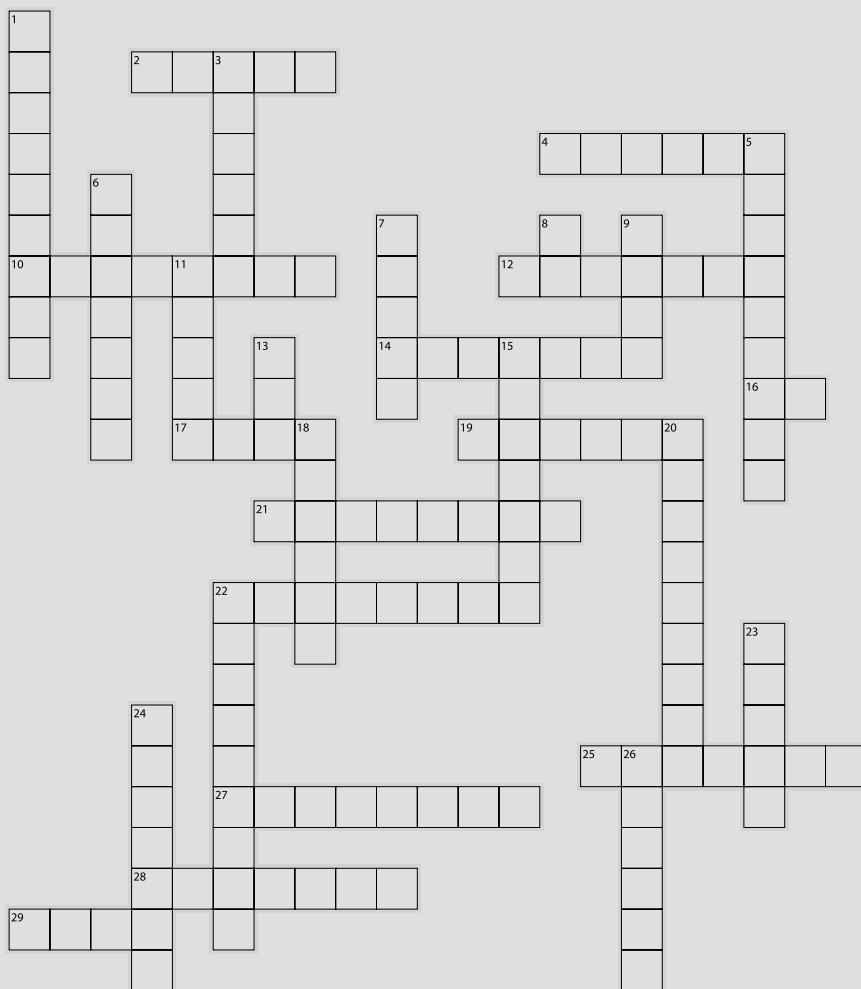
Hudomušnica

SABINA POTOČNIK – ŠPELA

RAZVEDRILLO

AMADEJA KOMPREJ BERCE

			6	7	5		
7		2		9		4	1
8		1		2			3
			9	4			6
			8	7	2		
			6	3	1	2	9
	8						7
	7		2	1	9	8	6
	2	6	7				9

NAVPIČNO

- 1. Ploščad
- 3. Pingvinu podobna ptica
- 5. Brezverec
- 6. Strupena rastlina
- 7. Priprava za sondiranje
- 8. Oliver Antauer
- 9. Manjša odprtina v steni
- 11. Visok moški glas
- 13. Star Slovan
- 15. Nauk o mirujočih telesih
- 18. Lep mladenič v Grški mitologiji
- 20. Zdravnik specialist za duševne bolezni
- 22. Mesto na avstrijskem Koroškem
- 23. Smučar Flisar
- 24. Primorska glasbena skupina
- 26. Kraj pri Brežicah

VODORAVNO

- 2. Žgalec apna
- 4. Kisla repa ali kisló zelje
- 10. Zapornik
- 12. Polnjene testenine
- 14. Realije
- 16. Ilka Štuhec
- 17. Vrhovno papeško sodišče

- 19. Nakana
- 21. Fosfatna rudnina za umetna gnojila
- 22. Vboklina zaradi pritiska česa
- 25. Sardela, konzervirana v olju
- 27. Zaznavanje s tipanjem
- 28. Agamemnonov sin v grški mitologiji
- 29. Del roke

Šale

»Janezek, kaj si želiš za 18. rojstni dan?«
 »Samo en radio, ati. Z Golfom okoli njega.«

***

Učiteljica: »Lepota ponavadi ni vidna od zunaj, ampak se skriva znotraj. Janezek, povej mi primer.«
 Janezek: »Hladilnik.«

***

Črnogorec leži v senci in razmišlja:
 »Bog ve, ali bom jaz po smrti moral pešačiti v raj ali me bo kdo tja odpeljal.«

V slovenskem parlamentu zazvoni telefon. Dvigne pleskar, ki renovira sejno sobo:
 »Danes ni tukaj nikogar. Danes delamo!«

***

Zaradi velikega števila študentov v dvorani si je profesor omislil miniaturni mikrofón in pred predavanjem vprašal:
 »Ali me študentje v zadnji vrsti slišite?«
 »Ja!« se je oglasil nekdo, »vendar nas ne moti preveč!«

Učitelj: »Voda ima veliko moč. Kdo lahko navede primere?«
 Janez: »Če moja mama joka, lahko dobi od očeta kar hoče.«

Marca praznujejo ženske.

Voščimo jim ob mednarodnem dnevu žena in materinskem dnevu ter jim želimo, naj bodo spoštovane in ljubljene.

PESEM O MAMI

Bila je voda,
voda, ki navkreber teče,
taka voda.
Globoko sklonjen ta je hodil,
kdor jo je hotel iz potoka.

Bila je vrba,
vrba kakor roka;
bojda ena sama taka roka
in pa njena mrka senca,
ki ponoči rase
in podnevi pada.

Bila je trava
trava, trava, trava,
taka trava.
Kdor je v njej obležal,
ga je skoz in skoz prerasla,
pa je bila še zmeraj trava,
tista trava.

Bila je mama.
Kakor voda, kakor vrba, kakor trava,
taka mama.

Feri Lainšček